

PEDAGÓGIAI PROGRAM

HAUSER LAJOS NÉMET NEMZETISÉGI
NYELVOKTATÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA

2020.

Magasabb szintű jogszabályok:

- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus -továbbképzésről, a pedagógus -szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről •
- A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés - oktatásának irányelve
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2011. évi CXCV. tv. az államháztartásról (Áht.)
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (Áht. Vhr.)
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (Nat)
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- Az iskola hatályos Alapító okirata
- 5/2020. (I. 31.) Kor. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló

**„ A siker azokhoz pártol, akik
energikusak, hogy dolgozzanak érte,
elég bizakodóak, hogy várjanak rá,
elég bátrak, hogy megragadják, és
elég erősek, hogy megtartsák.”**

/P. Smith/

E gondolatok vezérelnek bennünket, mert a jelen és jövő kihívásaira csak a kreatívan gondolkodó, tevékeny és kiegyensúlyozott ember tud sikeresen válaszolni.

Nevelési alapelveink meghatározásában figyelembe vettük az iskola hagyományait, a NAT-ban megfogalmazott irányt mutató pedagógiai elveket.

I. BEVEZETÉS

Iskolánk pedagógiai programjának rendeltetése az, hogy az általános követelményekkel egybevetve a helyi igényeket távlatosan megfogalmazza azokat a pedagógiai elképzeléseket, elgondolásokat, amelyek hosszabb időre tartalmazzák tanítványaink nevelési, oktatási, képzési szükségleteit, szülei igényeit, nevelőtestületünk lehetőségeit. A program átdolgozása során felmértük a szülők, a tanulók, a fenntartó, az egyház képviselőjének igényeit, valamint kikértük az alkalmazotti körünk véleményét is. Ennek alapján készült el eddigi munkánkról a helyzetelemzés, amely alapja volt az elkövetkezendő időszak céljainak és feladatainak meghatározásához is.

A célok, alapelvek meghatározása párhuzamosan történt a helyzetelemzéssel, hisz a problémák és eredmények feltérképezésével egy időben a tennivalók, a jövőkép megrajzolása is lehetővé vált.

Helyi tanterveinket a kerettanterv iránymutatása alapján készítettük el.

Pedagógiai programunk hosszabb távra tartalmazza fejlesztési és munkavégzési tennivalóinkat, ezek megfogalmazása átfogó, távlatos. Ezért a tanévenkénti munkatervek és elemző beszámolók alapján folyamatosan pontosítjuk, fejlesztjük a programot, így válik élővé a nevelőtestület számára.

A pedagógiai programunk egységes szerkezetben tartalmazza a nevelési programra és a helyi tantervre vonatkozó törvényi előírásokat.

I. 1. Küldetésnyilatkozat

Iskolánk a tanulók alapfokú képzését tartja elsődleges feladatának. 8 évfolyamon folyik a hagyományos német nemzetiségi kisebbségi nyelvoktatás.

Célunk korszerű ismeretek nyújtása, az alpműveltség elsajátítása.

Nagy hangsúlyt fektetünk a különböző készségek, képességek elsajátítására.

Jó képességű tanulóink számára lehetővé tesszük a területi, megyei, országos versenyekre való felkészülést és eljutást.

Eredményeink: gyermekközpontú nevelési módszereket alkalmazunk, összeszokott, jól felkészült a pedagógusgárdánk, jó a kapcsolat tanár és tanuló, tanár és szülő között. A választható foglalkozások sokszínűek, kulturált, szép környezetben folyik a munkánk.

I. 2. Helyzetelemzés:

Az iskola múltja, jelene:

Úrkút 2000 lelkes település a Kab-hegy lábánál. Községünkben 1829-ben létesült intézményünk elődje, azóta folyik nevelés-oktatás intézményes formában. Bővítésére 1927 és 1930 között került sor. Ekkor épült az úgynevezett „német iskola” két tanteremmel és kántorlakással. Az addig egy tanerős iskola ezt követően 2 tanítót foglalkoztatott.

Az iskolai oktatás kezdetektől fogva magyar és német nyelven folyt, tekintettel a község őslakosságának német eredetére. A mangánbánya megnyitása után magyar ajkúak telepednek a községbe (1921). A hivatalos tanítási nyelv a magyar lesz. 1938-ban az erősödő német propaganda hatására a német tanítási nyelv vált egyeduralgoddá.

Ebben az évben a tanítók száma háromra emelkedik. Ekkor kerül az intézmény egyházközségi kezelésből községi tulajdonba, noha a mangánbánya két tanító javadalmazása és szükségstantermek biztosítása révén fenntartói feladatokat vállal.

1941-től két korszerű tantermet épít a bánya két jól felszerelt szolgálati lakással, ez a mai „magyar iskola” épülete. Itt magyar nyelven folyt a tanítás.

Az II. világháború front átvonulása megsemmisítette az iskola iratanyagát, részben a felszerelést is, amíg maguk az épületek épek maradtak.

Az 1945-ben újra induló tanítás magyar nyelven folyt. A nyolc tanítási évfolyam bevezetés ellenére létesítményfejlesztés sokáig nem történt. Csak 1960-ban készült el az „emeletes iskola” épülete a „német iskolával” egy telken. Ebben jelenleg nyolc tanterem „üzemel” a kiszolgáló helyiségek / szertárak, irodák, stúdió/ mellett. 1988-tól nyelvoktató német nemzetiségi oktatás folyik heti öt órában iskolánk falai között.

1991 óta az intézmény felvette Hauser Lajos tanító úr, későbbi igazgató nevét, aki több évtizeden át szolgálta a községet, s volt hosszú időn át vezetője iskolánknak.

I. 3. A legfontosabb intézményi adatok az alapító okirat alapján:

Az intézmény neve: Hauser Lajos Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola

Az intézmény székhelye, címe: 8409. Úrkút, Rákóczi u. 42.

Az intézmény elérhetősége: Tel./ Fax: 88/ 507-060

Email: hauser.urkut@gmail.com

Az intézmény alapítószerve: Emberi Erőforrás Minisztériuma

Fenntartó neve: Úrkút Német Nemzetiségi Önkormányzat

Szakmai alapidokumentum dátuma: 2018. 05. 30.

Nyilvántartási száma: URK/123-11/2018

I. 4. Az iskola irányítási szervezeti struktúrája

➤ Az intézményvezető

Munkakörét a Köznevelési törvény 68.§-ának rendelkezései szerint végzi. Hangsúlyos feladata, hogy - a fenntartói lehetőségeket figyelembe véve – legjobb tudása szerint jelezze a fenntartó felé az intézmény működéséhez szükséges tárgyi feltételeket, és a szakmai munka személyi feltételeit. Valamint felelős az intézmény oktató-nevelő munkájának irányításáért, ellenőrzéséért.

➤ Az intézményvezető-helyettes

Az intézményvezetőnek egy helyettese van. Elsősorban az 1-4. évfolyamon / továbbiakban alsó tagozat / dolgozók pedagógiai munkáját felügyelni. Feladata továbbá az órarend

elkészítése, a technikai dolgozók munkájának megszervezése, irányítása, a túlmunka adminisztrációjának elvégzése. Ő gondoskodik a távollévők helyettesítéséről is.

➤ A bővebb iskolavezetés résztvevői

A közvetlen iskolavezetés munkáját az alsó tagozatos, a felsős szakmai munkaközösségek vezetői, a diákönkormányzat vezetője és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök segítik.

E bővebb vezetéshez tartozik még a közalkalmazotti tanács elnöke is.

➤ A munkavállalók érdekképviselete

Az iskolán belül a közalkalmazotti tanács látja el a dolgozók érdekképviseletét. Minden törvényi jogköre, működési feltételei csorbítatlanul biztosítottak.

➤ A szülők és az iskola közötti érdekegyeztetés fórumai

A szülőkkel való élő kapcsolatot a családlátogatások, a fogadóórák, a tanévenkénti legalább 2 szülői értekezlet biztosítja. Működik az intézményi tanács, továbbá egy szülői munkaközösségi választmány.

Nevelőink a fenti fórumokon túl is szívesen cserélnek információt az iskolánkban tanuló diákok szüleivel.

➤ A tanulói demokrácia fóruma

Pedagógusirányítással diákönkormányzat működik a demokrácia szabályainak elsajátítása és formáinak gyakorlására. E fórum ad lehetőséget a diákjogok biztosítására.

I. 5. Tárgyi, dologi feltételeink:

➤ Az iskola tantermei két iskolaépületben találhatók.

- Az egy udvaron álló központi épület és a „német iskola” termei az alábbi módon oszlanak meg:

A német iskola három darab, egyenként 58 négyzetméteres tanteremnek ad otthont. Két tanterem összenyitható, színházteremként is üzemelhet. (osztályterem, fejlesztő terem) A központi épületben 4 db 58 négyzetméteres, 1 db 70 négyzetméteres, illetve 1 db 49 négyzetméteres tanterem található.

A központi épület két szertárhelyiségével, tágas padlásával megfelelő lehetőséget biztosít az oktatási eszközök tárolására. A központi épületben találjuk az igazgatói irodát, nevelői szobát és az iskolatitkári irodát.

A központi épület tantermei közül egy 50 négyzetméteres speciális feladatok megoldására van berendezve, ebben üzemel a számítástechnikai felszerelésünk. A terem – értékeire

való tekintettel – riasztóberendezéssel van felszerelve, 1 db 25 négyzetméteres nyelvi labor is itt működik.

Ebben az épületben működik a német iskolát is ellátó rádiónk stúdiója.

A központi épülettől 150 méterre korszerű, mindenféle kiszolgáló- helyiséggel ellátott, lelátóval rendelkező tornacsarnok áll tanulóink rendelkezésére. A létesítmény küzdőtere 600 négyzetméter. A csarnok önkormányzati tulajdon.

- Mellette szabványos méretű, bitumenborítású kézilabdapálya fekszik./ önkormányzati tulajdon/
- A „német iskola” és a központi épület közös udvara kb. 900 négyzetméteres
- Valamennyi épületet földgázzal fűtünk. Minden épületben vizesblokk található.
- Összességében elmondhatjuk, hogy az:
 - ingatlanvagyonunk jó színvonalú keretet biztosít programunk működéséhez,
 - a programunkban meghirdetett nevelési-oktatási-képzési célokhoz rendelkezésre állnak az eszközök.

I. 6. Kapcsolataink

Iskolai:

- Legfontosabb kapcsolatunk a szülőkkel kialakított együttműködés, a folyamatos párbeszéd. Lehetséges formáit a fejezet 1. pontjában rögzítettük.
- Kapcsolat más oktatási intézményekkel
- Elsődlegesen a helyi nemzetiségi óvodával ápoljuk kapcsolatunkat. A beiskolázásban való együttműködésen túl is megosztjuk pedagógiai tapasztalatunkat, problémáinkat, kölcsönösen látogatjuk egymás rendezvényeit.
- Nemzetiségi iskolaként kapcsolatban állunk a környék hasonló intézményeivel.
- Az ajkai középfokú oktatási intézmények mindegyikével korrekt viszonyt ápolunk.

Nem iskolai kapcsolataink:

A község minden vállalkozójával igyekszünk jó viszonyt kialakítani, illetve ápolni, így – lehetőségeinkhez mérten – mindig számíthatunk segítségükre.

Jó kapcsolatot ápolunk a helyi Katolikus Egyházzal és a Német Nemzetiségi Önkormányzattal.

Az SZSZ közreműködése révén a környékbeli üzemek eseti támogatását is élvezzük.

1992. óta névadónk leszármazottai alapítványt tettek, s ennek tőkájéhez fenntartónk, évek óta – személyi jövedelemadójuk 1%-ról rendelkezve – mások is csatlakoztak. Az alapítvány alapszabálya az anyagiakról rendelkező szakaszokban kizárólag intézményünket illetve diákjainkat nevezi meg kedvezményezettként. Más támogatóink segítségével is az alapítványon keresztül jut el hozzánk.

II. ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA

II. 1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk alapelve a partnerközpontú iskola megteremtése, amelyben jól érzi magát minden iskolahasználó.

Iskolánk pedagógiai céljait meghatározó elvek:

A Hauser Lajos Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola gyermekközpontú közoktatási intézmény. Szellemiségét a törvényességen túl az alábbi jegyek hatják át:

- emberszeretet
- lelkiismeretesség
- türelem
- önzetlenség
- empátia
- a máság elfogadása, elfogadtatása
- a gyermekek személyiségének, és általában a személyiségnek a tisztelete
- a gyermek életkorának megfelelő nevelő-oktató módszerek, eljárások megválasztása
- a nemzetiségi azonosságtudat fejlesztése
- környezetünk megbecsülése, óvása, környezettudatos szemlélet
- az élet minden formájának tisztelete
- az esélyegyenlőség megteremtése

Végezetül: iskolánkat át kell, hogy hassa a személyközpontú, személyiségfejlesztő nevelés; a gyermekközpontú pedagógia; a szülőkkal, családokkal való együttműködés megvalósítása.

Intézményünk sokszínű tevékenységével helyet és lehetőséget biztosít a tehetségekkel és a tanulásban lemaradókkal történő foglalkozásra.

Célok és feladatok

Megfogalmazásuk alsó és felső tagozatos bontásban.

(1-2. évfolyam)

- Vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Az iskola adjon teret a gyermekjáték- és mozgás iránti vágyának.
- Az iskola segítse a gyermek természetes fejlődését, érését.
- Az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.

(3.-4. évfolyam)

- A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon.
- Alapozza meg a tanulási szokásokat, az egyéni képességek kibontakozását.

- Segítse a tanulási nehézségekkel, a szociális – kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből adódó hátrányokkal küzdő gyermekeket.

(5-6. évfolyam)

- Folytassa az első két szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését.
- Vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz.

(7-8. évfolyam)

- Vegye figyelembe, hogy a 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás.
- A tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra.
- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, empátiáját.
- Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munkaeszköz- és eljárásrendszere:

A nevelés eszközei, eljárásai, valamint a nevelés módszerei a nevelési folyamat – egymással összefüggő, egymást feltételező – elemi tényezői. A nevelési módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljától. Vagyis a nevelési módszereinket az előzőekben leírt célokhoz, feladatokhoz kell igazítani. A nevelési módszerek közül azokat kell kiválasztani, amelyek a nevelési célokon és feladatokon túl:

- igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlődéséhez, képességeihez,
- igazodnak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez, vezetői stílusához,
- Igazodnak a mindenkori helyzethez és annak tartalmához,

Nevelőmunkánk során iskolánkban az alábbi eljárásokat alkalmazzuk:

- Számonkérés
- Meggyőzés
- Gyakorlás
- Ellenőrzés
- Értékelés
- Elismerés
- Büntetés

II. 2. Személyiség fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

Ma már szinte mindenki számára elfogadott, hogy az egy-egy osztályban tanuló gyerekek között milyen különbségek vannak (egyéni adottságokban, a kognitív képességek fejlettségében, az érési ütemben vagy az otthonról hozott ismeretek szokások, a tanulásra való motiváltság szintjeiben, otthoni környezet ingergazdasága.

Felfogásunk szerint a gyerekeket érdekeltté, aktívvá kell tennünk a tanulás folyamatában. Tanulásszervezésünkben törekszünk a differenciált tanulásirányítási módszerek változatos használatára, biztosítva, hogy ne sietessünk, de ne is fogjunk vissza senkit az ismeretszerzés a készségfejlesztés folyamatában.

(1-2. évfolyam)

- **nyitottság, tanulás, játék, munka:** egyénre szabott tanulási módszerek elsajátítása,
- **tolerancia:** egymás elfogadása, szolidaritás,
- önismeret, akarat fejlesztése: a tanulók ismerjék fel az együttműködés (tanuló – tanuló, tanuló – felnőtt) elsősorban az ő érdekük,
- **a munka szeretete, az igényesség.**

(3-4. évfolyam)

- az alapvető tanulás- és munkaszokások elsajátítása,
- a problémamegoldás képességének kifejlesztése, mert tanulni csak élethelyzetekből adódó problémák megoldásával lehet. E nélkül nem tud kifejlődni a jellem, a személyiség,
- az önfegyelem kialakulásának elősegítése,
- felelősi megbízatások, illetve egyéb öntevékenységi formák kialakítása,
- a mozgás egészségmegőrző szerepének tudatosítása.

(5-6. évfolyam)

- a munkafegyelem, a tanulási fegyelem, a teljesítmény tisztelete,
- alapvető tanulási- és munkaszokások elsajátítása a megváltozott körülményekre vetítve,
- az önfegyelem kialakulásának segítése, akaratfejlesztés,
- a vitakultúra elemeinek (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, mások véleményére való odafigyelés) folyamatos alkalmazása,

(7-8. évfolyam)

- a tanulók értelmi nevelése, az önálló ismeretszerzésre való igény kialakítása, fejlesztése (személyes észlelés fontossága),
- alapvető erkölcsi értékek felismerése, megismerése, meggyőződéssé alakítása,
- önismeretre nevelés, az identitás (nemzetiségi, autonóm világkép) kialakítása,
- a tanulók testi nevelése, a fizikai képességek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése (Ép test, ép lélek szemlélet),
- az egészséges környezet és életmód iránti igény kialakítása, fejlesztése,
- a tanulók nemzeti és állampolgári nevelése, a szülőhely a haza iránti elkötelezettség kialakítása, a nemzetiségi identitástudat erősítése,
- a tanulók demokratikus szemléletének kialakítása, fejlesztése, a megfelelő konfliktuskezelés elsajátítása a probléma kulturált megfogalmazása.

II. 3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Egészségfejlesztési feladatok	Feladatot végző személy
Szűrővizsgálatok: <ul style="list-style-type: none"> - fogászati szűrés, fogápolás - iskolaorvosi szűrés, státusz vizsgálatok, védőoltások - „hajvizsgálat” fejtetűszűrés 	fogorvos háziorvos, védőnő védőnő
Elsősegély nyújtási ismeretek	védőnő, szaktanárok
Táplálkozási ismeretek/elhízás, cukorbetegség.../	védőnő, szaktanárok
Személyes higiénia, ápoltság/ köröm, haj, smink, ruházat, izzadás, testszag kialakulásának megelőzése(fehérnemű cseréje)	osztályfőnökök, szaktanárok, nevelők
Láb védelme/váltócipő használata, cipősarok magassága, csontozatra való hatása/	szaktanárok, pedagógusok
Mozgás jelentősége az egészség szempontjából	szaktanárok, osztályfőnökök, nevelők
Egészségnap szervezése/drogmegelőzés, alkoholizmus, dohányzás/	háziorvos, védőnő, szaktanárok, SZM, rendőrség

II. 4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

Alapelveink:

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és társadalom közötti kapcsolatot alakítja ki. A közösségfejlesztés szorosan kapcsolódik személyiségfejlesztési alapelveinkhez.

Legfontosabb feladatunk megtanítani, hogy tanulóink tudjanak együtt élni másokkal. A társak megismeréséhez az önismeret vezet.

Célunk az empatikus magatartás kialakítása mely a társak iránti odafigyelés képességének kialakítását, fejlesztését rója ránk.

Későbbiekben ezeknek a képességeknek a továbbfejlesztésével juthatunk el a másság elfogadásához, a tolerancia fejlesztéséhez. Ehhez szükséges, hogy iskolánk oktatása, légköre nyitott legyen, biztonságot sugározzon.

Az együttműködés képessége, a közös tervek iránti elkötelezettség, a másokért tenni öröme fontos hajtóerő. Iskolánk hagyományos programjai (Karácsony, farsang, gyereknap, sportnap, sportversenyek, Hauser-nap) alkalmasak arra, hogy a közös célokért fáradozóknak az egyéni különbségek elhalványuljanak, a közös vonások kerüljenek előtérbe.

Kiemelt szerepe van a közösségek kialakításában, fejlesztésében az osztályfőnököknek. A demokratikus, segítő vezetés szolgálja diákjaink érdekeit, nagymértékben hozzájárul nemcsak a nevelés, de a tanulás eredményességéhez is.

A közösségfejlesztés szinterei:

- tanórák: osztályfőnöki órák, szaktárgyi órák
- tanórán kívüli tevékenységek: szakkörök, séta, kirándulás, napközi, tanulószoba
- DÖK munka,
- szabadidős tevékenységek/ osztálykirándulások, klubdelutánok, tanulmányi kirándulások/

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyi hozzájárul:

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- a véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakításához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen ezért, mert iskolánk nem differenciáltan, egymástól függetlenül, egymás mellett fejleszti a tanuló személyiségét, közösen egymást erősítve a tanulók egyéni képességeit kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell venni a mindennapi munkája során.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a következők:

- minden tanuló legyen nyitott a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsülje ezeket,
- váljon érzékeny a környezet állapota iránt,
- kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- az iskolai és regionális tanulmányi versenyeken való részvétel, ill. azok szervezése színes DÖK tevékenység,
- tárgyi és szellemi értékeink ismerete, megőrzésének fontossága,
- a testi, szellemi v. szociális hátrányokkal küszködő társak elfogadása, segítése,
- magatartásproblémás gyerekek számára pszichológiai segítség nyújtása,
- megfelelő beszédkultúra kialakítása,
- helyes konfliktuskezelő magatartás kialakítása.

II. 5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladata

A pedagógusok feladatai:

- A teljes rendes munkaidő tanítási órákkal lekötött részében a /munkaterv 1. számú melléklete/ tantárgyfelosztásban meghatározott tantárgyakat tanítja.
- Az óráközi szünetben ellátja a tanulók ügyeletét és előkészíti a következő órát.
- A teljes munkaidő tanítási órákkal le nem kötött részében az intézményben vagy az intézményen kívüli munkaköri feladatok.
- Megismeri tanítványai személyiségét, segíti annak fejlődését.
- Rendszeresen felkészül a tanítási órákra, tanórán kívüli foglalkozásokra, alaposan előkészíti azokat.
- Az általa tanított tantárgyakra tematikus éves tanmenetet készít a helyi tantervben rögzített követelményeknek megfelelően.
- A megíratott dolgozatokat, írásbeli feleleteket, témazárókat a házirendben meghatározott időre kijavítja, és kiosztja.
- Részt vesz a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésében. Ha a tanuló mégis balesetet szenved, megteszi a szükséges intézkedéseket.
- Félévente minimum 2 fogadónapon (előre egyeztetett-esetekben- más időpontban is) tájékoztatja a szülőket gyermeke előmeneteléről.
- Ügyeletesi feladatot lát el ügyeleti beosztás alapján.
- A törvényi előírásoknak megfelelően folyamatosan továbbképzzi magát, továbbképzéseken vesz részt.
- Részt vállal az iskolai dokumentumok felülvizsgálatában, kiegészítésében.
- Az iskolai rendezvényeken a nevelőtestület tagjaként kötelezően megjelenik és elősegíti az adott tevékenység eredményességét.
- A munkaközösségi foglalkozások, nevelési- és egyéb értekezletek aktív részt vevője.
- A nyílt napon betekintést enged a szülőknek a tanórán folyó oktató, nevelőmunkába.

Az osztályfőnökök feladata:

- Az iskolai értékek, normák átadása, közvetítése.
Az osztály tanulmányi, magatartási és munkafegyelmi helyzetének nyomon követése.
- A kerettantervi témák feldolgozása: állampolgári ismeretek, erkölcsi nevelés, nemzeti hagyományok, európai értékek közvetítése, megemlékezés ünnepekről.
- Felvilágosítás /drog, dohányzás, alkohol, szexualitás/.
- Személyiségfejlesztés.
- Kapcsolattartás a szülőkkal.
- Szülői értekezletek tartás.
- Osztályprogramok szervezése.
- Kapcsolat tartása az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Adminisztratív teendők ellátása/napló vezetése, hiányzások, bejegyzések ellenőrzése, figyelemmel kísérése, bizonyítvány, törzslap megírása, összeolvasása/.

II. 6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

a) A tehetség, képesség kibontakoztatást segítő tevékenység

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat, hogy a pedagógusok oktatási munkája igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményekhez.

Minden gyermek tehetséges valamiben! Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

E cél elérését az alábbiak segítik:

- a nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin a frontális munka mellett előnybe részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat/ differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozásokat/
- megszervezzük a középiskolai felkészítőt magyar nyelv és irodalom, matematika valamint igény szerint más tantárgyakból is

A differenciált oktatást tanórai keretekben, a tanórán kívüli tehetséggondozás szellemében szervezzük és végezzük. Legfőbb formának a tanórát, a szakkört, a tanulmányi versenyeket, vetélkedőket, az egyéni feladatmegoldást tekintjük.

A tehetség, a képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- csoportbontás alkalmazása,
- iskolai sportkör,
- szakkörök,
- versenyek, vetélkedők,
- szabadidős foglalkozások (pl. színház, múzeum, mozi látogatások),
- a községi könyvtár egyéni vagy csoportos használata, gyűjtőmunka

Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

b) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai fejlesztésével összefüggő pedagógiai tevékenységek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Iskolánkban a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szűrését a gyógypedagógus és az osztályokban tanító pedagógusok jellemzése alapján az ajkai Nevelési Tanácsadó végzi. A szakvélemény értelmezése után a tanulókkal intézményünk alkalmazásában álló gyógypedagógus tanár foglalkozik a törvényi előírásoknak megfelelő óraszámban, kiscsoportos keretek között, egyéni fejlesztési terv alapján.

Beilleszkedési zavarok: aktivitás és figyelemzavar, hiperkinetikus magatartászavar

A tanulási nehézség másodlagosan okozhat magatartási zavart, illetve a magatartási probléma eredményezhet tanulási zavart- a tünetek egymásba mehetnek át, illetve halmozódhatnak.

A beilleszkedési zavart (kóros hiperaktivitást, figyelemzavart) mutató tanuló általános jellemzői:

- rövid ideig tud feladathelyzetben maradni
- a számukra nehéz iskolai feladatok iránt feltűnő közömbösség
- a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasítása
- a tanuló extrém magatartással, beilleszkedési zavarral kompenzálja tanulási sikertelenségét
- általában érzékenyebb a meteorológiai változásokra
- fáradékonyabb az átlagnál, nehezen tűri a zajokat, nehezen viseli a várakozási feszültséget
- gyakrabban van szüksége pihenésre, szünetre, egyedüllétre
- fokozottabban igényli az érthető és követhető szabályokat
- nyugtalanság, túlmozgás

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló iskolai fejlesztése**A fejlesztés kiemelt feladatai tanulási nehézség esetén:**

- a pontos fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégzettetése
- a testséma biztonságának kialakítása
- a téri és időrelációk kialakítása
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- az olvasás, írás tanítása diszlexiaprevenációs módszerrel

- az olvasás, az írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása során
- az élő idegen nyelv oktatása auditív megközelítéssel
- az értékelés, minősítés legyen méltányos
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása
- a szerialitás erősítése
- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- a segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése
- az alpműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben

c) A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatás kiindulása mindig a tanulási nehézségek okainak feltárása. Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógus feladata, hanem mindnyájunk felelőssége. A felzárkóztatás alapja a bizalom és önbizalom erősítése, a fokozott személyesség a munkakapcsolatban. Ezek nélkül nincs hatékony fejlesztés.

Személyre szabott feladatokkal segítünk a lemaradt tanulókon. Fontos, hogy a szintjükhöz mérjük a követelményt. A fokozatosság elve alapján nehezülhetnek ezek a feladatok.

Iskolánk arra törekszik, hogy gyenge képességű tanulóinkat eljuttassuk a követelmény minimum szintjére.

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

Az óvodából a beszédhibás gyerekek megkezdett, vagy befejezett terápia után kerülnek hozzánk, sok esetben a helyes kifejezés automatizálása a feladatunk.

Ezt a munkát az ajkai Nevelési Tanácsadó logopédusa segíti, aki folyamatosan foglalkozik a beszédhibák korrekciójával.

Az írás, olvasás tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire.

Ez mellett a pszicho-pedagógus meghatározott feladatlappal felméri a bejövő első osztályosokat. Ennek eredménye segítség az osztálytanítónak.

A problémák korai feltárása érdekében a fentieken kívül az 1. osztályos osztályfőnökök minden év decemberéig elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal.

A tanulásban akadályozottság, nyelvi- vagy részképesség zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

Felzárkóztatást segítő tevékenységek:

- Tanórán differenciált foglalkozást, fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek számára.
- Tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük.

- Szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat./ Tankerületi Szakértői Bizottság, Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság/
- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat/fejlesztő foglalkozás, korrepetálás/
- Pszicho-pedagógusunk a szaktanárokkal, tanítókkal rendszeresen megbeszéli az aktuális problémákat. Kölsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről.
- Rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés.
- Egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel.
- Napközis csoport szervezése.
- A közösség nevelő ereje.
- A kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is lehetőséget adunk a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre./kézműves, rajz, tánc honismeret, énekkar, sport szakkörök/

Fejlesztő program az SNI-s tanulókra vonatkozóan / sajátos nevelési igény /

1. Bevezető

A NAT-ban meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkoznak, ezért a pedagógiai program illetve helyi tanterv elkészítésénél figyelembe vettük a Közoktatási törvényt, a NAT és az Irányelvek rájuk vonatkozó előírásait.

2. A fejlesztés fogalmának meghatározása

A fejlesztés olyan gyógypedagógiai tevékenység, mely

- kiterjed az egész személyiségre
- figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermek jellemzőit /módosulás, hiány, kiesés/
- a meglévő pozitív értékekre épít

3. Helyzetkép

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók ellátása minden évfolyamban integrált formában zajlik. Szorosan együttműködünk az ajkai Nevelési Tanácsadóval illetve a Veszprém Megyei Egységes Pedagógiai Szakszolgálat Tanulási Képességet Vizsgáló Rehabilitációs Bizottságával.

Az SNI tanulók csoportján belül a diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás gyermekekkel gyógypedagógusunk foglalkozik.

4. Általános cél-alapelvek

- Alapdokumentumokban megfogalmazott fejlesztési feladatok az SNI tanulókra is érvényesek
- az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevétele (adekvát terhelés)
- komplexitás elve
- az integrációs elv
- a terápiás elv

5. A fejlesztő tevékenység területei

Diszlexia: a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó intelligencia szinttől független olvasási és helyesírási gyengeség.

Jellemzői:

- differenciálatlan aktív szókincs
- gyenge mentális emlékezet
- gyakori és makacs betűtévesztések
- átvetések a sorrendben
- hibás kombinációk
- lassú olvasási tempó
- gyenge szövegértés

Diszgráfia: az írómozgásokban illetve azok kivitelezésében jellemző rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség.

Jellemzői:

- egyenetlen írómozgás
- írómozgás ritmusa, lendülete töredezett
- betűtévesztések
- tagolási hibák

Diszkalkulia: különböző számtani műveletek, matematikai kifejezések, jelek, szabályok megértésének, számjegy-számkép felismerésének, egyeztetésének, a számok sorrendiségének számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosságának nehézsége más iskolai teljesítmények jó színvonala mellett.

Jellemzői:

- szimbólumok felismerése, tartalmi azonosítása nehezített
- fogalmak kialakulása akadályozott
- sor-szabályalkotás nehezített
- zavart szenved a téri és síkbeli viszonyok érzékelése
- gyenge emlékezet és figyelem
- kialakulatlan a mechanikus számlálás illetve a mennyiségállandóság

6. Általános feladatok

Iskolánkban a gyerekek szűrését a gyógypedagógus és az osztályokban tanító pedagógusok jellemzése alapján a Nevelési Tanácsadó illetve a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság végzi.

A szakvélemények értelmezése után a tanulókkal gyógypedagógus foglalkozik a törvényi előírásoknak megfelelő óraszámban kiscsoportos keretek között egyéni fejlesztési terv alapján.

Az SNI tanulók fejlesztésének szakmai dokumentációját az egyéni fejlődési lap tartalmazza.

7. A fejlesztés, terápia általános szempontjai

- A fogyatékoságból fakadó sérült funkciók helyreállítása
- A meglévő ép funkciók erősítése
- A szocializálást segítő képességek (együttműködés, alkalmazkodás, pozitív értékelés) fejlesztése
- Egyéni tanulási és ismeretszerzési technikák megtanítása, alkalmazása

8. A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai, tartalma

Diszlexia, diszgráfia esetén:

- testséma biztonságának kialakítása
- testi és időrelációk kialakítása
- vizuomotoros koordináció gyakorlása
- olvasás, írás tanítása, szükség esetén reedukáció
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása

Diszkalkulia esetén:

- érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd összehangolt intenzív fejlesztése
- testséma kialakítása
- téri relációk biztonsága
- a matematika nyelv tudatosítása
- manipuláció előtérbe helyezése, matematikai eszközök használata- képi vizuális megerősítés

9. A fejlesztés eredményességének minősítése

Iskolánkban a pedagógusok figyelembe veszik az SNI tanulók értékelésekor a fejlesztést végző szakember véleményét.

A tanulók meghatározott időnként aktuális kontrollvizsgálatokon is képet kapnak fejlődésükről, illetve a gyógypedagógus is saját munkájáról.

10. Feltételek

Iskolánkban biztosított a fejlesztéshez szükséges összes feltétel. Mind a személyi feltétel (gyógypedagógus foglalkozik a gyerekekkel), mind a tárgyi feltételek (csoportszoba: asztal, székek, szőnyeg, tükör, számítógép, fejlesztő eszközök: Wesco, billenőtalp, egyensúly deszka, mozgásfejlesztő táska, köregyensúlyzó, ugrólabda, térirányok, Logi-vár, számolótábla, olvasójáték, 15 játék testünk megismeréséhez) adottak. Vannak olyan fejlesztési területek, amivel logopédus-gyógypedagógus foglalkozhat, az ő személyének a biztosítása az EGYMI feladata.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, vagy tanító, tanár váltáskor esetmegbeszélés keretében átadják a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket egymásnak a nevelők.

11.A beszéd fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A beszéd fogyatékos tanuló

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában.

Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és - megértés zavaraiiban, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együttjáró rész-képesség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd fogyatékos körébe sorolhatók.

A beszéd fogyatékos tanulónál a fentiek - az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig - minden változatban előfordulhatnak. A súlyos beszéd fogyatékos tanulónál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Amennyiben a beszéd fogyatékos a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszédbeli akadályok jellegétől függ.

Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- megkésett beszédfejlődés,
- diszfázia,
- diszlália,
- orrhangzós beszéd,
- beszédritmus zavara (dadogás, hadarás),
- diszfónia,
- disarthria,
- mutizmus,
- súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar,
- vagy ezek halmozott előfordulása

A halmozottan beszéd fogyatékos tanuló

- A beszédzavarok egy-egy tanulónál halmozottan is előfordulhatnak. A leggyakrabban a megkésett, illetve akadályozott beszédfejlődés, a komplex nyelvi fejlődési zavar jelenik meg a tünetek sokféleségével tarkítva.
- Nem ritka a megkésett/akadályozott beszédfejlődés-hadarás-dadogás együttese. Az iskolai szakaszban ennek olvasás-, írászavar-kihatása is megmutatkozik. A tünetek megjelenhetnek párhuzamosan, de előfordul a tünetváltás jól ismert jelensége is, amikor pl. a kiejtés javítását, javulását követően dadogás, hadarás lép fel. Ilyen esetekben a fejlesztési elvekre épülő terápiák tudatos alkalmazása a rehabilitáció döntő tényezője.

A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.

A fejlesztés legyen tudatos és tervszerű, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.

A módszerek megválasztásakor az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevétele szükséges.

A fejlesztésében meghatározó a sokoldalú percepció fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.

Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása. Mivel a különböző beszédműveletek számos azonos, illetve közös elemből tevődnek össze, a fejlesztés a különböző átviteli megoldásokkal eredményesebbé tehető.

A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.

A súlyos beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése intenzív és folyamatos.

Tartami fejlesztés kiemelt területei:

- a fejlesztésben hangsúlyozottan kapjon szerepet a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa, a kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés
- az anyanyelvi fejlesztés tartalmát, a fejlesztésre szánt időt a NAT szabályozásához kapcsolódva az egyéni speciális szükséglet befolyásolja:
 - - írás, olvasás előkészítésének átlagos időtartama megnövekszik
 - olvasás-, írástanítási módszerként a hangoztató- elemző, illetve a diszlexiaprevenciós olvasástanítási módszer ajánlott
- a Művészetek, valamint a Testnevelés és sport műveltségi terület a téri orientáció-mozgás-ritmus-beszédkoordináció megvalósítását jól szolgálják
- az élő idegen nyelv tanítása során figyelembe kell venni, hogy a követelmények teljesítése alóli mentesítés helyett a módszerek változtatását szükséges biztosítani (a dadogók esetében az írásbeliség elsőbbségét)

A pedagógiai rehabilitáció

A beszéd technikai és tartami fejlesztése a logopédiai terápia keretében valósul meg. A beszéd fogyatékos tanuló az iskolai oktatás keretében, annak részeként vesz részt a logopédiai terápiás foglalkozáson.

Intézményünkben utazó logopédus- gyógypedagógus látja el a beszéd fogyatékos tanulókat egyéni fejlesztési terv szerint. Szükség szerint a terápiába bevonjuk a helyi gyógypedagógus segítségét is.

A terápia során, amely a beszéd megértés és beszédképzés összetevőinek helyreállítását szolgálja, állandó megértő, fejlesztő, tanácsadó kapcsolat van az iskola és a fejlesztést végző szakemberek között.

A beszéd fogyatékoság eltérő kórformái szerint a rehabilitációs feladatok is eltérőek.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók integrált iskolai fejlesztése

Enyhe értelmi fogyatékoság

Az értelmi fogyatékoság egyik alcsoportját képezik. Az enyhén értelmi fogyatékosok személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága az idegrendszer enyhe, különféle eredetű, örökölt vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Általában arányos, ép megjelenés jellemzi őket. Felnőttkori beilleszkedésük sikeresnek mondható – családot alapítanak, dolgoznak –, legtöbb esetben azonban önálló életvitelre nem képesek.

Tanulási akadályozottság

Több területet érintő, mélyreható, tartós és súlyos pedagógiai problémáról van szó, amely erősen megnehezíti, vagy lehetetlenné teszi a hagyományos általános iskolai feltételek közötti fejlesztést.

A tanulásban akadályozott gyermekek jellemzői pedagógiai szempontból:

- a tanuló nehezen ért meg és hajt végre utasításokat
- figyelve rövid ideig tart, könnyen elterelhető
- hiperaktív és impulzív
- nehézséget mutat a kézírás, általában a finommotorika területén
- nehezen jegyez meg szavakat és elemi matematikai tényeket
- nehezen osztja be idejét, és szervezi meg munkáját
- bonyolultabb tevékenységek végzésére motiválatlan
- nehezen bontja hangokra a szavakat, illetve építi fel hangokból azokat
- keveri a hasonló betűket és szavakat
- hallása és beszéde megfelelő, azonban olvasásmegértése gyenge
- nehézséget mutat képek, szavak, számok gyors megnevezését igénylő feladatokban
- sikertelenül alkalmaz tanulási stratégiákat
- a megfigyelést, gondolkodást igénylő feladatokban jobban függnék a környezetüktől
- hajlamosabbak impulzív reakciókra
- rövidtávú memóriájuk teljesítménye alacsonyabb
- az olvasási és matematikai teljesítményt a rövid távú memóriánál is jobban befolyásolja a munkamemória fejlettsége
- hiányosságokat mutatnak a metakogníció területein
- Önálló tanulásra, munkára nem képes

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elve

Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak. Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai

és pszichológiai feladat. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a) a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása,
- b) speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- c) a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

Intézményünkben az enyhe értelmi fogyatékos tanuló(k) integrált nevelését, oktatását az iskola alkalmazásában lévő tanulásban akadályozottak pedagógiája végzettségű gyógypedagógus tanár koordinálja, egyeztetve az adott évfolyamon tanító pedagógus kollégákkal, akik egyéni fejlesztési terv szerint haladnak speciális tanterv, tankönyv és más segédletek alapján. Szükség szerint bevonjuk utazó logopédus-gyógypedagógus, sérülés specifikus gyógypedagógus szakember segítségét.

Alapfokú nevelés – oktatás szakasza

alsó tagozat: 1–4. évfolyam.

Ezen a tagozaton a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. Az alsó tagozat első évfolyamán javasolt – a Nemzeti alaptanterv által biztosított lehetőséggel élve – egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie. Ezen a tagozaton nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

felső tagozat: 5–8.évfolyam

A felső tagozaton a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező - gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javasolatait;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló közoktatási intézmények igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a megyei/fővárosi közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

d) A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot és diszkréciót.

Az emberek illetve a családok anyagi helyzete különböző. A szülő nehezen nyilatkozik, esetenként titkolja anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd. Az év eleji tanszervásárlás, a havi ebédbefizetések és a szervezett térítéses programok (színház, kirándulás) több szülőnek gondot okoznak.

Az otthoni problémák mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt a magatartására is. Ez a legfőbb jelzés a pedagógus számára. Amennyiben otthon a gondok sokasodnak, a szülők is türelmetlenebbek, nyugtalanabb háttérből érkezik a tanuló.

Az elmúlt években egyre magasabb volt a munkanélküli szülők száma, egyre több a csonka család, a mozaik család és a külföldön tartósan dolgozó szülő (főleg apa).

E program célja:

- segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe,
 - akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek:
 - családi mikrokörnyezetéből adódóan hátrányos helyzetűek,
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek,
- csonka családban felnövő gyermekek, (elvált szülők, árva, félárva gyermekek)
- munkanélküli szülők gyermekei,
 - átmenetileg hátrányos helyzetűek:

- áttelepült, beköltözött (új) tanulók,
- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

A célok ismeretében tudjuk megtervezni minden év végén a következő tanév várható feladatait.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése,
- napközi /tanulószoba/,
- drog- és bűnmegelőzési programok,
- egészségügyi felvilágosító munka,
- pályaaorientációs tevékenység,
- táborozások, kirándulások,
- rendszeres tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, esetmegbeszéléseken
- motiválás arra, hogy a gyermek napközis ellátásban részesüljön,
- kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, az áthelyező bizottságokkal,
- pályázatokon való részvétel.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba. El kell érniük, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

Felelős: a tevékenység időbeli koordinálása, az adatfelvétel, a program figyelemmel kísérése, az ifjúságvédelmi felelősök feladata. Természetesen aktív közreműködők az osztályfőnökök is.

A bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

II. 7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogainak gyakorlási rendje

A tanulók érdekérvényesítő közössége a Diákönkormányzat.

Az iskola egyes alapdokumentumai a DÖK-kel való egyeztetési vagy véleményezési folyamaton keresztül lépnek életbe, illetve ezeken keresztül változtathatók meg.

A Diákönkormányzat önálló működési szabályzattal rendelkezik, aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében. A diákközgyűléseken feltett kérdéseivel, előforduló problémák felvetésével a diákok kéréseinek továbbításával segíti az iskola vezetésének munkáját. A diákönkormányzat működése gyakorlóterepe a közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének.

Az iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről
- hatáskörei gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- tanulói vezetőjének megbízásáról

II. 8. A szülők, tanulók, pedagógusok és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség.

- megvalósulási formái:
a kölcsönös támogatás
koordinált pedagógiai tevékenység,
kötelességek teljesítése
rendszeres kapcsolattartás
- feltétele:
a kölcsönös bizalom és tájékoztatás,
az őszinteség,
kötelességek teljesítése
rendszeres kapcsolattartás
- eredménye:
a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő
gyermeki személyiség
sikeres továbbtanulás

A szülők részéről: - a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást
- rendszeres kapcsolattartást
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek jelzését, közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást.

Iskolánk (pedagógus) – a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat
- előre tervezett szülői értekezletek,
- rendkívüli szülői értekezletek /szükség esetén/,
- fogadóórák,
- egyeztetést követően megbeszélés

- igény esetén nyíltnap,
- előadások, szervezése, egészségügyi szakember (orvos, védőnő meghívásával)
- pályaválasztási tanácsadás,
- családlátogatás,
- közös kirándulások.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- szülői munkahelyeken üzemlátogatás
- közös rendezvények szervezése, a szülők és a pedagógusok részvételével

II. 9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulók tanulmányok alatti vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása:

- javítóvizsga
- osztályozóvizsga

Követelményeit, részeit/írásbeli, szóbeli/értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyük alapján a jogszabályok szerint nem lehetett meghatározni
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt/tanév összevonással/szeretné a követelményeket teljesíteni

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá a nevelőtestületre és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

- A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és törvényes megtartásáért, a vizsgabizottság törvényes működéséért.
- A vizsgabizottság munkáját az igazgató készíti elő. Felel a vizsga törvényes és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.
- Az igazgató feladatainak ellátásában közreműködhet - az igazgató megbízása alapján – az igazgatóhelyettes vagy más megbízottja.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdődhet el, és legfeljebb tizennyolc óráig tarthat.

a) **Az írásbeli** vizsga kezdetekor a vizsgálónök ismerteti a szabályokat.

- A tanulóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- az írásbeli vizsgán csak a vizsgát szervező iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapon lehet dolgozni.
- A vizsgázó a lapon feltünteti a nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését.
- A rendelkezésre álló idő maximálisan vizsgatantárgyanként 45 perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó legfeljebb két írásbeli vizsgát írhat. A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázónak biztosítani.
- Ha vizsgázó az írásbeli vizsgáról fel nem róható okból elkésik, távol marad, a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, mielőtt a válaszadást befejezné,
 - az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy egy másik időpontban pótló vizsgát tegyen,
 - a vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig az írásbeli vizsgakérdésekre adott válaszokat értékelni kell.
- Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik, az adott tárgyból javítóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott időben.

b) **Szóbeli vizsga** előtt a vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén.

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgázó tételt húz, vagy kifejtendő feladatot és legalább húsz perc felkészülési időt kell számára biztosítani.
- Egy-egy vizsgatárgyból a felelés időtartama tíz percnél nem lehet hosszabb.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel vagy kifejtendő feladat anyagából teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat, vagy pótfeladatot biztosít részére.

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatárgy követelményei azonosak az adott évfolyam tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az értékelés rendje: a munkaközösségek százalékos értékelése alapján

A vizsgatárgyak részei

magyar irodalom	szóbeli
magyar nyelvtan	írásbeli
történelem	írásbeli+szóbeli
matematika	írásbeli+szóbeli
fizika	szóbeli
kémia	szóbeli
biológia	szóbeli

földrajz	szóbeli
természetismeret	szóbeli
német nyelv	írásbeli+szóbeli
informatika	gyakorlati

Vizsgaidőszakok:

Javítóvizsga: tárgyév augusztus hónapban

Osztályozó vizsga: az aktuális félév utolsó tanítási hetében

Jelentkezés a vizsgákra:

A tanuló a tanév helyi rendjében meghatározott időpontig (a gondviselő aláírásával kiskorú tanuló esetén) jelentkezhet.

A diák tájékoztatást kap a vizsga időpontjáról (két héttel a vizsgát megelőzően), helyéről, a vizsgarészekről, továbbá a vizsgával kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekről (felülbírálati kérelem, törvényességi kérelem, független vizsgabizottság).

Jelentkezés független vizsgabizottság előtti vizsgára:

- Osztályzat megállapítása céljából

A tanuló- kiskorú tanuló szülője aláírásával- a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig illetve, ha engedélyt kapott az osztályozó vizsgára, akkor az engedély megadását követő 3 napon belül jelentkezhet az iskola igazgatójánál.

- Javítóvizsga céljából

A bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül kell a kérelmet az iskola igazgatójához kell benyújtani.

II. 10. Felvétel és átvétel helyi szabályai**Az intézménybe való beiratkozás módja:****a, A tanköteles korú tanulók beiratkozásával.**(évente a fenntartó által kijelölt időpontban)

- A felvételnél elsődleges szabály, hogy a nemzetiségi oktatás iránti szülői igény fennáll, illetve a nemzetiségi származás.

Ezentúl:

- Az iskola felvételi körzetében állandó lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező gyermek.
- Az a gyermek, akinek testvére iskolánk tanulója.
- Az a gyermek, akinek egyik szülője (szülei) iskolánk tanulója volt.
- Körzeten kívüli jelentkezők esetén a lakóhely szerinti távolság dönt.

Ha az általános iskola-a megadott sorrend szerint-az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

1. szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
2. testvére az adott intézmény tanulója, vagy
3. munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
4. az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

b, Más intézményből történő átlépéssel

- Ha az általa tanult tantárgyak évfolyamonkénti elosztása a két intézményben azonos.
- A nemzetiségi oktatás iránti szülői igény fennáll, illetve a nemzetiségi származás.
- Minden más esetben a nevelőtestület dönt.

Átjárhatóság:

Nemzetiségi német iskola lévén, más intézményekből érkező tanuló német nyelvi tudását felmérjük, egyéni mérlegelés alapján a szülőkkel megbeszélve lehetőséget adunk a felzárkóztatásra.

II. 11. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély célja:

- Az élet megmentése
- Az állapotromlás megakadályozása
- Fájdalom csillapítása

A **nevelők** alkalomszerű oktatásban részesülnek az iskolában leggyakrabban előforduló balesettípusok elsősegélyéről/esés, félrenyelés, törés, sebellátás, végtagrögzítés/.

Erre megfelelő képzettséggel rendelkező szakembert kérünk fel/védőnő, mentőorvos, házi orvos/.

Az intézmény egyik pedagógusa továbbképzés keretében sajátítja el az elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteket.

A **tanulók** tanév elején balesetvédelmi oktatásban részesülnek a szaktárgyakhoz kapcsolódóan az órára jellemző veszélyforrások, baleset megelőzés, elsősegélynyújtás.

Elsősegély oktatása:

- védőnő-szakkör keretében, versenyre felkészítés
- mentőápoló szakember
- szaktanárok tananyaghoz kapcsolódóan (biológia, egészségtan)
- osztályfőnöki órák keretében
- Veszélyforrások, feltérképezése
- Baleset megelőzés

II. 12. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

Tanulóink között egyaránt megtalálható a jól szituált és a társadalom peremén élő családból származó gyermek. Egyre több a csonka család, mozaik család és a munkanélküli szülő. Ifjúságvédelmi felelőseink koordinálják az osztályfőnökök és a szaktanárok felderítő és megelőző munkáját. Az iskola összes nevelője figyelemmel kíséri az érintett gyermekek sorsát. Ifjúságvédelmi felelőseink minden tanév elején közzé teszik fogadóidejüket, de előzetes egyeztetés alapján a szülő kérésére ettől eltérhetnek. Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra

A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység:

- közös családlátogatást végeznek az osztályfőnökökkel a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök a hátrányos helyzetű családoknál, a tennivalókról feljegyzést készítenek,
- a káros szenvedélyek megelőzésére kell nagy gondot fordítani, mely mindnyájunk közös ügye, (meghívott előadók, szakemberek segítségével is)
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése, karöltve az ifjúságvédelmi felelősökkel,
- a rendőrséggel, a körzeti megbízottal kiépített kapcsolat munkánk eredményességét segíti
- szoros kapcsolatot tartunk a Gyermekjóléti Szolgálat képviselőjével, a Polgármesteri Hivatal gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó dolgozójával,
- rendszeresen részt vesznek a felelősök a szociális bizottság ülésein,
- kapcsolatot tartunk a védőnővel, a doktornővel egyeztetjük tapasztalatainkat, kikérjük véleményüket,
- biztosítjuk tanulóink részvételét az e területen szervezett versenyeken
- az ifjúságvédelmi felelősök folyamatosan továbbképzik magukat, ismereteiket átadják a kollégáknak
- iskolai alapítványunkhoz fordulunk a hátrányos helyzetű tanulóink anyagi támogatásáért.

III. Az iskola helyi tanterve

III. 1. Választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tantervének teljesítése a szabadon választható órákon való részvétellel teljesíthető, ezért az iskolába való beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti.

Erről a beiratkozás előtt, a 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet szerint tájékoztatjuk a szülőket a következő módon:

- Az iskola honlapján közzé tesszük az iskola Pedagógiai Programját, a Helyi Tantervét, tantárgyi struktúráját, kötelező és választott óraszámait.
- Beíratás előtt tájékoztató szülői értekezletet tartunk a leendő első osztályosok szüleinek.
- A szülő írásban nyilatkozik, amelyben a német nemzetiségi oktatást kéri.
- A szülő írásban nyilatkozik, amelyben az **egész napos (iskolaotthonos)** oktatást kéri. / A Köznevelési törvény ezt szorgalmazza. /

Az egész napos iskola

A Köznevelési törvény szerint a 2013/2014-es tanévtől lép életbe. Működését, feltételrendszerét kormányrendelet fogja meghatározni.

- Az iskolakezdés, -váltás a családi nevelést biztosító óvodából egy tanintézmény keményebb világába sosem volt problémamentes feladat.
- Iskolánk igyekszik megkönnyíteni ezt a folyamatot a kisiskolások számára. Segíti az átmenetet, a beilleszkedést és a helyes tanulási szokások kialakítását.
- Intézményünk az első két évfolyamra tervezi ezt a formát.
- Működése célszerűen összehangolja a gyermek foglalkoztatását, ügyelve az arányos terhelésre.
- Nevelési, képzési folyamata kiterjed a tanítási órán túl az órákra való felkészülésre és a szabadidős tevékenységre is.
- Két tanító szoros együttműködésén alapul, akik a tantárgyakat szakmai tapasztalataik, tudásuk szerint egymás között megosztva tanítják.(humán illetve reál) Ez a szisztéma lehetőséget ad a tanítóknak arra, hogy saját tantárgyaikat professzionálisan, a korszerű tartalmakat és formákat megismerve, magukat folyamatosan továbbképezve tanítsák.
- Ezen munkaforma felépítésének és pedagógiai programunk célkitűzéseinek harmóniája ad lehetőséget arra, hogy a felzárkóztatás és tehetséggondozás, mint alapvető tanítói feladat olyan jól valósuljon meg, hogy évismétlésre ne kerüljön sor.
- A gyermekek órarendje eltér a hagyományos keretek között tanuló társakétól.
- Az órarend összeállításakor figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő napi terhelhetőséget. Ezért a tanórák nem sűrű egymásutánban követik egymást, hanem felváltva szabadidős tevékenységgel

- (játék, mesehallgatás, zenehallgatás, könyvtárlátogatás, falumúzeum-látogatás, öskarsztba kirándulás), önálló tanulással.
- A heti öt testnevelés órából két órát néptáncra fordítunk.
 - A sokrétű és még színesebb programot szolgálja a fent említett iskola által tartott művészeti foglalkozás, aminek megtartására személyi feltételünk adott.
 - Az eltérő tanulási tempó miatt differenciált feladat adásával lehet a szinkront megteremteni a napi időkereten belül.
 - Az étkezésnél a kulturált szabályok, szokások, illetudó kommunikáció kialakítása a feladat.
 - Mindkét tanító látja a gyermeket az irányított és az önálló tanulás folyamatában, megfigyelheti szabadidőben a társai között, látja a különböző szabadidős foglalkozásokon, így a nevelés is lényegesen hatékonyabb lehet.
 - Házi feladat nincs, mert az adott tantárgyból a tantárgyat tanító pedagógus végezteti, ami nagyon sok előnnyel jár. A tanító azonnal visszajelzést kap az elsajátítás mértékéről, az esetleges hibákról, s ezek alapján azonnal korrigálhat.
 - A gyermekek ezért nem viszik haza a tanszereket.
 - A napirend kialakításánál a délutáni szakkörön (énekkar) is részt vehet a tanuló.
 - A munkavállaló szülőknek nagy segítséget jelent, hogy gyermeküket biztonságban tudják, leckeírással már nem kell otthon foglalkozni. Az együtt töltött időt minőségben, tartalmában mással tudják tölteni.
 - Mindnyájunk érdeke, hogy az iskolát a szeretet, törődés hassa át mindennapi pedagógiai munkában. Iskolánk pedagógusai arra alapozva végzik sokoldalú munkájukat, miszerint minden gyermekben él az a szép emberi vágy, hogy bizonyíthassa: szükség van rá, valamiben ő is tehetséges.

III. 2. Tanórák, foglalkozások/ kötelező, nem kötelező, választható/ megnevezése, óraszám: Az I. számú mellékletben található.

Iskolánk óraterve tartalmazza:

- az egyes évfolyamok óratervét
- kötelező óraszámokat
- a helyi tantervbe beépített, a Pedagógiai program megvalósítását szolgáló többlet óraszámokat /törvény szerinti választható órakeret/
- az évfolyamok összes óraszámát
- a tantárgyi bontásokat

Csoportbontások elvei

- tanév eleji szintfelmérő alapján/képesség szerint/
- szülő illetve tanuló kérése/ visszakerülés gyengébb csoport esetén/
- számítástechnika: szintén létszámfüggő/ a számítógépek száma és az osztálylétszám határozza meg.

III. 3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskolában használatos tankönyveket és taneszközöket az adott tárgy tanításával megbízott tanító vagy szaktanár választja ki a piaci kínálatból. Az összeállított megrendelő listákat az igazgató jóváhagyása után az igazgatóhelyettes továbbítja a tankönyvkiadónak. A kiválasztás alapvető szempontja a tanulhatóság, a tankönyvben lévő tananyag feldolgozásának minősége, a kivitel, a tartósság és a vételár. Meghatározó, hogy az adott tankönyvekhez milyen egyéb segédleteket tud kínálni a kiadó. A tankönyvek kiválasztásában a következő szempontok érvényesülnek:

- A kerettanterven alapulók legyenek
- Gyermek, illetve tanulóközpontú szemlélet jellemezze
- A tanulói tevékenységek épüljenek egymásra
- A tantárgyi célok, feladatok és a tanulási követelmények összhangban legyenek.
- Adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra
- Alkalmasság legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására
- Segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését
- Jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen
- Adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre

A tanulói segédletek közé soroljuk a műveltségi területenkénti és tantárgyankénti tankönyveket, munkafüzeteket, feladatlapokat, feladat-és szöveggyűjteményeket, térképeket, füzeteket, szépirodalmi és ismeretterjesztő könyveket, gyermeklexikonokat, gyermekenciklopédiákat, verses mesekönyveket, ifjúsági regényeket, a nemzetiségi nyelv oktatásához használatos nyelvtani kártyákat, szótárakat, nyelvi eszközöket, folyóiratokat, kalendáriumokat és egyéb kiadványokat.

Nevelői segédletek a tanulók által is használt taneszközök, ezen kívül szakkönyvek, szakmai folyóiratok, módszertani kiadványok, tantárgyi bibliográfiák, fóliák, filmek, CD-k, DVD-k, számítógépes programok, tantárgyi szemléltető eszközök, eszközkészlet a tanári kísérletezéshez, Lap top, Dime bord, projektor, nyelvi labor, számítástechnika eszközök.

A kellő körültekintéssel és szakmai megfontolással kiválasztott tankönyvfajtákat hosszú távon szeretnénk használni. Természetesen ennek feltétele, hogy a kiadók ne módosítsák évente az általuk kínált taneszközöket.

Az ingyenesség biztosítása: Minden évfolyamon ingyen kapják a tanulók a tankönyveket.

III. 4. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A feladatok, célok megvalósításához minden esetben szoros együttműködésre van szükség a szülői házzal.

Fontos:

- A tanuló találja meg helyét a családban, a szűkebb és tágabb környezetben.
- Tegyen szert reális önismeretre, a társas kapcsolati kultúra alapjára.
- Felelősségvállalás tetteiért, erkölcsi érzékének fejlesztése.

- Demokráciára, állampolgárságra nevelés.
- Pályaválasztás, pályaorientáció fontossága, a megfelelő foglalkozás kiválasztása, ebben való segítségnyújtás a pedagógusok részéről.
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés, az identitástudat kialakítása.
-

Nemzetiségi hagyományaink ápolása

Iskolánk német **nemzetiségi nyelvet** oktató iskola. A nyelv az identitás első és legfontosabb hordozója, a kisebbségi oktatási program része.

A nyelvet élő idegen nyelvként tantárgyi keretben oktatjuk első osztálytól kezdve.

A népismeret a nemzetiségi azonosságtudat megőrzésének és erősítésének másik eszköze.

Hagyományőrző programok:

- múzeumlátogatások
- német nemzetiségi tanulmányi versenyek
- kulturális bemutatókon való részvétel
- Nemzetiségi Nap
- Német nemzetiségi tánccsoport működése

A nemzetiségi oktatást községünk Német Nemzetiségi Önkormányzata folyamatosan támogatja.

Célunk és feladatunk:

- A nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása és ápolásukra nevelés.
- Fejlessze a tanulóknál a nemzeti azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő kultúrák iránti igényt.
- Identitás, nemzetiségi világkép kialakítása.
- Minden tanuló ismerje népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
- Legyen képes a hagyományok, a nemzeti és nemzetiségi múlt, a tradíciók tisztelésére.
- Hagyományőrzés (a község ilyen jellegű rendezvényeibe való bekapcsolódás).
- A helység természeti és történelmi helyzetének, múltjának ismerete.
- A felső évfolyamokon nívócsoportos megoldással, a német tantárgyból elért teljesítményük alapján nyelvvizsgára felkészítés folyik.

Megemlékezések, ünnepek:

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:

- Tanévnitó – az első osztályosok fogadása, köszöntése a 8. osztályos tanulók bevonásával
- Karácsony
- Farsang

- Iskolai ünnepség március 15-e alkalmából.
- Iskolai ünnepség október 23-a alkalmából.
- Iskolai megemlékezés október 6-a alkalmából
- Megemlékezés a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatairól / február 25./
- Megemlékezés a holokauszt áldozatairól/ április 16. /
- Diáknapi
- Gyermeknap
- Hauser-napi
- A Nemzeti Összetartozás Napja /június 4. /
- Sportnap az SZM szervezésével
- Ballagás – 8. osztályosok búcsúztatása
- Tanérvzáró

III. 5. Kulcskompetenciák, kiemelt fejlesztési feladatok/minden tantárgy tantervében feltüntetve/

Anyanyelvi kommunikáció

Anyanyelvünk kiemelkedő szerepet játszik felnövekvő diákjaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Ebből következik, hogy az iskolai nevelésben-oktatásban alapvető szerepe van. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes nevelési-oktatási folyamatot. Az anyanyelvi képzés meghatározóan hat a többi tantárgy tanítására és elsajátításának színvonalára. A különböző ismeretek tanításának-tanulásának szintje pedig visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelésnek minden tárgyban jelen kell lennie. Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha egy idegen nyelvet megtanulunk, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányuk során, amire építhetnek a későbbiekben.

A hatékony nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése/ szókincsbővítés, nyelvtan biztos ismerete stb./. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alapnyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.

8. évfolyamon csoportbontásban történik a nyelvoktatás. Így nagyobb lehetőség nyílik az intenzív gyakorlásra és az idegen nyelven való megszólalásra. Szintfelmérő után történik a csoportbontás. A jobb teljesítményt nyújtók az alapfokú nyelvvizsgára felkészítő csoportba kerülnek. Igyekszünk kihasználni a csoportbontásból fakadó előnyöket: differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás.

Más évfolyamokon is az a cél/ magasabb osztálylétszám esetén /, hogy megbontva oktassuk az idegen nyelvet.

Lényeges szempont, cél a nyelvoktatási módszerek adott körülmények és lehetőségek közötti fejlesztése.

A délelőtti kötelező foglalkozások mellett tehetséggondozás céljából szakkört szervezünk/hagyományörző/.

Matematikai kompetencia

Társadalmunk gyors technikai fejlődése, a gyors változások az alkalmazásképes tudást igénylik minden embertől. A matematika oktatása során a legfontosabb, hogy felkészítsük tanulóinkat a mindennapok problémáinak megoldására a matematikai gondolkodás segítségével.

Kiemelt feladatunk:

- biztos számolási készség kialakítása
- probléma- helyzetekben a kreatív és logikus gondolkodás fejlesztése
- gyakorlati problémákra matematikai megoldások keresése
- adatgyűjtés, feldolgozás, grafikonok, táblázatok készítése, értelmezése, elemzése

Alsó tagozaton az elemi számolási készség elsajátítása és a logikus gondolkodás fejlesztése zajlik, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal

Felső tagozaton a matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése folyik.

A matematika és a magyar nyelvi készségek fejlesztése nem csak a matematika és a magyar óra feladata. Ennek a két alapkompenciának a fejlesztésére minden tanítási helyzetben és tanítási órán adódik lehetőség.

Kezdeményező és vállalkozó kompetencia

Az ember környezetének megismerésében segíti, hogy képes legyen ismeretei birtokában a kínáló alkalmat megragadni.

Ehhez szükség van olyan tudásra, kockázatvállalásra, az újításra való törekvésre, speciális képességekre, hogy tudjon terveket készíteni és megvalósítani:

tervezés, szervezés, irányítás, elemzés, értékelés, kommunikáció, jó ítélőképesség, kockázat stb.

Digitális kompetencia

Századadunkban az informatika átszövi egész életünket, az információ társadalmi szerepe megnőtt, ezáltal felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítani a megfelelő- technikai fejlődéssel lépést tartó- információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat.

Fő célunk az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése. Ennek eléréséhez fontos, hogy a tanulók folyamatosan sikerélményhez jussanak, mert különben áttörhetetlen idegenkedés alakulhat ki a modern információs eszközökkel szemben. Az informatika tanulása tehát nem lehet öncélú-tanítása során a felhasználási lehetőségekre, a lehetséges alkalmazásokra mindig rá kell mutatnunk, s a tanulók elé ilyen komplex feladatokat kell kitűzni, és meg kell teremteni a tantárgyak közötti átmeneteket, kompetenciákat is. A gép készségszintű használata nem cél, hanem eszköz jellegű kell, hogy legyen. A tanulókat fel kell készíteni a problémamegoldó gondolkodásra, mint a feladatmegoldás magasabb szintjére. Azokra is gondolni kell, akiknek nincs otthon számítógép. Ezek a tanulók a Közösségi Ház számítógépes szobájában, illetve délután szakköri keretben vehetik igénybe. A szakkör beindítását felmérés előzi meg.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetencia

A művészeti nevelés is elengedhetetlenül fontos területe az iskolánknak. Tanulóinknak tanórán kívül szakköri foglalkozáson van lehetőségük, tehetségük kibontakoztatására. Meghatározó az egyéni alkotótevékenység, de a művészeti nevelés lehetőséget ad csoportos munkára, közösségfejlesztésre is. Pedagógusaink egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a művészeti tárgyak igényes oktatására, a tehetséggondozásra. Minderről színvonalas szerepléseink, kiállításaink, a versenyeken elért eredményeink tesznek tanúbizonyságot.

Művészeti nevelés területei:

Rajz, vizuális kultúra

A vizuális kultúra a teljes látható és láthatóvá tett tárgy-és jelenségvilág / a természet, a mesterséges környezet és a képzelet világa / használata és alakítása. A vizuális nevelés feladata: azoknak a képességeknek és készségeknek fejlesztése és ismereteknek az átadása, amelyek a látható világ használatához, alakításához szükségesek.

Tanulóink rajzszakkörön, művészeti foglalkozáson vehetnék részt.

Média

A XXI. század társadalmának legnagyobb gondja a médiából a gyermekek felé korlátlanul áramló „információ”. Hatnak rájuk, tele vannak feszültséggel. Kiemelkedő szerep jut éppen ezért a média tantárgynak, amely megtanítja a gyermekeket látni, nézni, érteni filmet, plakátot, és kiadványokat készíteni. Mindezek a vizuális kultúra alapjait teremtik meg. A gyerekek ma már ismereteik nagy részét iskolán kívül szerzik. Ebben éppen a televíziónak, mint audiovizuális médiumnak és a számítógépnek, okostelefonnak van meghatározó szerepe. Alapvető fontosságú tehát, hogy az iskola elősegítse azt, hogy a tanulók képesek legyenek a nagy mennyiségű /képi/ információ minél magasabb szintű önálló feldolgozására, értelmezésére, értékelésére, a megfelelő szelekció elvégzésére. Mozgóképek és média ismeret keretében kerül oktatásra.

Ének és tánc

Látszólag két külön műfaj, de mégis ősidőktől fogva elválaszthatatlan egymástól, az emberek mindennapjait jellemezte. Köztudott a Kodály módszer elveinek alapján, hogy a zene és a tánc a gyermek egészséges testi és mentális fejlődését alapozza meg. Ha gyermekeink egyszerre énekelnek, táncolnak, játszanak, ezáltal több képességük is fejlődik, ez különösen

az alsó tagozaton meghatározó. Kielégíthető mozgásigényük, feszültségeik feloldódnak. A népi gyermekjátékok során fejleszhető a tiszta, szép magyar beszéd, a társas kapcsolatok kialakítása, alkalmazkodóképesség, a versenyszellem, szerepjáték, viselkedéskultúra, ritmusérzék, tisztán, jól intonált éneklés, hallásfejlesztés, kreativitás, leleményesség. Az ének és tánc fejlesztésének területei: ének és magyar órákon, illetve énekkari foglalkozáson és lehetőség szerint táncszakkör keretében.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek a művészeti nevelés területén:

- **Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség**
Az esztétikum igénye a mindennapokban
Művészi önkifejezés, előadóképesség
Európai és egyetemes kulturális örökség megőrzésére irányuló igény
- **Környezettudatosságra nevelés**
Környezetünk esztétikus értékeinek megőrzésére, gyarapítására való igény
- **Szociális és állampolgári kompetencia**
Kulturális életben való részvételre irányuló igény
Nyitottság, érdeklődés

Természettudományos és technikai kompetencia

Iskolánk különleges adottsága, hogy az erdő lábánál fekszik, gyönyörű környezetben. Nagy, gondozott udvaron, jó levegőn tölthetik tanulóink a tízperceket.

A szép egészséges környezet önmagában is nevel a környezet védelmére, megóvására. A mi feladatunk, hogy a gyerekek bevonásával ezt a környezetet megóvjuk, tovább szépítsük. Környezeti értékeink, és egészségünk védelme az emberiség jövője szempontjából egyre fontosabbá válik.

A hatékony, önálló tanulás

Ennek birtokában az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság, önbizalom e kompetencia elengedhetetlen eleme. Valamennyi tantárgy és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Szociális és állampolgári kompetencia

Az állampolgári kompetencia kialakítása során olyan képességekre és készségekre is támaszkodni kell, mint a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, valamint a megoldásuk során tanúsított szolidaritás. Elengedhetetlen a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása.

Fontos az egyenlőség, demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása. A változások iránti fogékonyság, a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése is e kompetencia körébe tartozik.

II. 6. Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógus választás szabályai

Kisebbségi nyelvoktató iskola lévén a kötelező órák száma így is magas. A választható tantárgy, foglalkozás felzárkóztatásra, illetve tehetséggondozásra fordítható. Ezt minden tanévben a meghatározott gyerekanyag szabja meg.

Nyolc évfolyamos, nyolc osztályos intézményben a pedagógusválasztás szabályait nem tudjuk szabályozni.

III. 7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló teljesítményének értékelésének és minősítésének formái

a) Pedagógiai programunk sarkalatos pontja az értékelés. Elsősorban a követelmények elsajátítását tekintjük irányadónak. Elősegítjük a tanulók önmagukhoz mért fejlődését, saját lehetőségeik mindennél teljesebb kibontakoztatását.

Iskolánk célja, hogy az eltérő képességű és különböző szociális háttérű diákokat minél tovább egy fedél alatt tartva, belső differenciálással kísérelje meg az esélyegyenlőség biztosítását. Szeretnénk valamennyi gyermekünket az egyéni képességei maximumára eljuttatni, háttérképességeiket speciális fejlesztő programmal korrigálni. Kiemelkedően fontosnak tartjuk, hogy az iskolába lépés pillanatától kezdve egyetlen gyereket se hagyjunk le szakadni. Preventív és fejlesztő pedagógiai módszerekkel akadályozzuk meg a hiányosságok felhalmozódását, figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességeit, haladási tempóját. Iskolánk működésének egyik központi kérdése az értékelési rendszerünk, mert az iskolai élet átformálhatóságának lehetősége ma az értékelés gyakorlatának megváltoztatásával történhet csak.

Az értékelés funkciói közül kiemelkedő szerepet tulajdonítunk a formáló, motiváló, irányt adó, a tanulót elsősorban saját teljesítményéhez viszonyítva „mérő” értékelésnek, ugyanis ez segíthet leginkább az önismeret fejlesztésében, a továbblépés feladatainak, útjának a megmutatásában.

Éppen ezért munkánk során az értékelés mind három típusát használjuk. Legtöbbször ezek az értékelési típusok nem önmagukban, tisztán jelennek meg, hanem összetetten.

Az 1. évfolyamon félévkor és tanév végén, valamint 2. évfolyamon félévkor a tanulók szöveges értékelést kapnak, melyek formája –a gyermek előmenetelétől függően- a következő fokozatok egyike:

- kiválóan megfelelt
- jól megfelelt
- megfelelt
- felzárkóztatásra szorul

A 2. évfolyam végén már osztályzatot kapnak a tanulók.

A 3-8. évfolyamokon osztályzattal és érdemjegyekkel kapnak értékelést a tanulók 1-5 fokozatú osztályzatokkal.

Az érdemjegyek és az osztályzatok a tanulók teljesítményét értékelik, és nem lehetnek a fegyelmezés eszközei.

A szaktárgyi érdemjegy kialakításához félévenként a heti egy órás tantárgyak esetében legalább félévente 3 érdemjegy szükséges.

A szaktárgyi érdemjegy év végi megállapításához a tanuló egész tanév során mutatott teljesítménye ad alapot. Ugyanakkor mérlegelni kell az előmenetelét.

Az értékelés a gyerekekért, s első sorban a gyerekeknek szól. Az értékelési szempontok összetettek, s a gyerek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

b) Az értékelés szempontjai:

- a tanulást befolyásoló részképességek fejlettsége (megfigyelő képesség, memória, gondolkodás)
- a tanulmányi munkához való viszony (az önállóság szintje a feladatmegoldásokban, pontos munkavégzés, munkatempó, a munka külleme, önellenőrzés, önértékelés)
- erkölcsi normák, értékítéletek
- szóbeli kifejező készség
- az alapkészségek elsajátításnak szintje
- kreativitás, vizuális kifejező képesség
- mozgásos tevékenység
- az érzelmi élet jellemzői
- társakhoz, tanítóhoz való viszony

Az év végi értékelések magukba foglalják a fejlesztés irányát, tartalmazzák az optimális követelmény szintet is.

A tanulók iskolai munkájának eredményességéről a szülőket értékelő lapokon keresztül tájékoztatjuk.

A szöveges értékelés rendszeressége és formái valamennyi tantárgyra vonatkozóan:

- félévi értékelés (KRÉTA)
- tanév végi értékelés (KRÉTA, bizonyítványban)

Napjainkban a figyelem egyre inkább az egyénre, a személyiségre terelődik. Bár iskolánk fontosnak tartja a közösségekben történő nevelést, mely egyben a közösség erejének hasznosítását is jelenti, de ahogy az általunk kidolgozott szöveges értékelés is mutatja, az egyén személyre szabott, tudatos fejlesztése elengedhetetlen feladatunk, melyet csak segítő, a fejlődés módjára javaslatokat tartalmazó értékeléssel lehet megvalósítani. Hiszen míg az egyén nem rendelkezik helyes énképpel, stabil önértékeléssel, addig a társadalomban betöltött szerepe sem lehet képességeinek megfelelő.

c) Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének módja:

- szóbeli feleltetés, kiselőadás (szorgalmi feladat),
- írásbeli dolgozat, tudáspróba, felmérő, fogalmazás,
- gyakorlati munka végzése (számítógépes feladat, rajz, ének, testnevelés)
- önálló kiselőadás
- egyéb

d) Az ismeretek számonkérésének gyakorlata:

- Az ismeretek számonkérésekor törekedni kell a módok közötti egyensúly megteremtésére.
- Kerüljük a túlzott írásbeliséget.
- A számonkérés évközben folyamatos legyen.
- Törekedjen mindenki a havi jegyek gyakoriságának megvalósítására.
- A témazáró dolgozatokat, felmérőket az iskolában őrizzük, ezeket a szülők fogadó órán illetve egyeztetett időpontban megtekinthetik.
- Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusoknak két héten belül ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetni kell./további szabályozás a Házirendben

e) Érdemjegyek, osztályzatok megállapítása:

A tanulmányi munka egységes értékelése, osztályzatra való átváltása érdekében a tanulók írásbeli dolgozatának javításakor az elért teljesítmény érdemjegyekre történő átváltását a következő százalék alapján végezzük:

MUNKAKÖZÖSSÉGEK

ALSÓS	HUMÁN		FELSŐS		NÉMET
	%				
100-92 5	100-91 5	100-91 5	100-91 5	100-90 5	
91-81 4	90-80 4	90-80 4	90-76 4	89-76 4	
80-65 3	79-55 3	79-55 3	75-55 3	75-55 3	
64-40 2	54-35 2	54-35 2	54-31 2	54-35 2	
39-0 1	34-0 1	34-0 1	30-0 1	34-0 1	

Azokat a tanulókat, akik tanulmányi versenyeken (városi, területi, országos) kulturális- vagy sportversenyeken az iskola jó hírét növelő eredményt érnek el meghatározott alkalmanként (Hauser-nap, karácsony) a közösség előtt dicséretben és jutalomban részesítjük.

A tanévzárón tárgy- és oklevél jutalomban részesülnek a legjobb tanulmányi eredményt elérő tanulók, valamint, akik a közösségi munkában a legaktívabbak. Évente végzős tanulóink közül Hauser Emléklappal jutalmazzuk azokat, akik példamutató magatartást tanúsítottak és nyolc éven keresztül jó tanulmányi eredményt értek el.

f) Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Formái	Tartalma	Megíratás módja, rendje, korlátai, súlya
Év eleji felmérés	Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése	Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
Írásbeli számonkérés, röpdolgozat	Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi.	Bármikor megíratható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
Témazáró dolgozat	A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás képes tudását méri	Terjedelme 45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható és összefoglalásnak kell megelőznie. A megíratás időpontját, témaköreit a diákokkal közölni kell. A félévi és év végi osztályzatoknál nagyobb súllyal szerepel, piros színnel jelöljük. Legalább egy héttel előtte be kell jelenteni.
Év végi felmérés	A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri	Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Súlya a témazáró dolgozattal egyenértékű.

g) A magasabb évfolyamba lépés feltételei:

- Ha a tanulónak nincs elégtelen osztályzata év végén (2-8. osztály)
- Bukás esetén sikeres javítóvizsgát tett.

(A tanév megismétlésére kap lehetőséget az a tanuló, aki három tantárgyból szerzett elégtelen osztályzatot a tanév végén.)

Az a tanuló, akit az Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslatára az igazgató felmentett az osztályozás alól köteles a tanórán részt venni.

Magántanuló esetén fennálló szabályok: félévente beszámolási kötelezettség a javítóvizsga módjának megfelelően.

h) A tanulói magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelménye :

- Az osztályfőnök az osztályban tanító kollégáinak véleményét a tanulókról személyes megbeszélés során kérje ki.
- Az osztályfőnök figyelme terjedjen ki azon pedagógusok véleményének kikérésére is, akik tanórán kívül kerülnek kapcsolatba a tanulókkal.
- Az osztályfőnök a fenti vélemények alapján készíti el javaslatát s tárja az osztályozó konferencia elé.
- A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése negyedévente történik, melyről a szülőt az ellenőrző könyvön keresztül tájékoztatni kell.

A tanuló magatartása:

Példás, ha a közösségben a munkáját önként vállalja, azt önállóan, felelősségteljesen végzi. A házirendet betartja, társainak viselkedésével példát mutat, pozitív hatást gyakorol a közösség tagjaira. Segítőkész, udvarias. Igazolatlan mulasztása nincs.

Jó, ha a rábízott közösségi munkáját tisztességgel elvégzi. A házirend szabályait megtartja.

Nem kezdeményez, de a helyes kezdeményezéseket támogatja.

Változó, ha a közösségi munkában csak vonakodva, rendszertelenül vesz részt, esetenként megsérti a házirendet, iskolai viselkedésével kapcsolatban kifogások merülnek fel. Hajlamos a rendbontásra, sodródik a jók és rosszak között. A követelményeket többé-kevésbé teljesíti.

Rossz, ha a házirendet gyakran megszegi, rendszertelenül és felelőtlenül végzi munkáját, valamint fegyelmezetlenségeivel a közösség munkáját, fejlődését hátráltatja.

Társaival szemben közömbös, sokszor akadályozza őket. Durva, goromba, türelmetlen.

A tanuló szorgalma:

Példás, ha kötelességteljesítése kifogástalan, azaz képességeihez és körülményeihez mérten a tanítási órákra való felkészülésére a rendszeresség és pontosság az órai munkájára pedig a cselekvőképesség a jellemző. Gyűjtőmunkára, plusz feladatokra is hajlandó. Bukott tanuló szorgalma példásra nem értékelhető.

Jó, ha a tanórákon figyel, többnyire rendszeresen készül, munkatempója egyenletes, de aktívan nem segíti elő a tanóra menetét.

Változó, ha kötelességteljesítése nagyon hullámzó, a tanítási órákra való felkészülése rendezetlen és pontatlan.

Kötelességét csak figyelmeztetés után teljesíti, órai munkájára pedig közömbösség jellemző. Nem a képességeinek megfelelően teljesít.

Hanyag, ha kötelességteljesítése erősen kifogásolható, azaz képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, munkájában pedig megbízhatatlan.

III. 8. A tanulók jutalmazásának formái, alkalmazásának elvei:

1. Szaktanári dicséret

- Szóbeli
- Írásbeli – naplóban, ellenőrző könyvben
- Minden olyan teljesítményt, amely a tanuló iskolai kötelességein túlmenő, s a szaktanár mérlegelése szerint példaértékűen figyelemreméltó.

2. Osztályfőnöki dicséret

- Írásbeli - ellenőrző könyvben, naplóban
- Olyan példamutató magatartásért, cselekedetért, mely a közösség formálásában, fejlődésében kiemelkedő szerepet játszott.

3. Igazgatói dicséret

- Írásbeli- ellenőrző könyvben, naplóban
- Olyan cselekedet elismerésére, melyek az iskola hírnevének öregbítését szolgálták a közösség előtt.
- Olyan cselekedetek elismerésére, melyek az iskolánk dicsőségét a község határain túl is növelték

4. Nevelőtestületi dicséret

- Adható 8. évfolyam év végén azon tanulók munkájának elismeréséül, akik addigi tevékenységükkel kiemelkedően segítették iskolánk tartalmi munkáját, öregbítették hírnevét.

5. Hauser-emléklap

- Adható az alapítványi melléklet szerint.

6. Napközi vezetői dicséret

III. 9. A nemzetiséghez és a nem nemzetiséghez tartozó tanulók részére településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez tartozó népismeret tananyag oktatása minden évfolyamon a német nyelv heti öt óráján felül plusz még egy tanórát vesz igénybe. Ez mellett a német népismeret tanórán kívüli foglalkozások keretében is oktatásra kerül:

- énekkar
- rajz szakkör

Minden évben részt veszünk a városlődi nemzetiségi iskola által szervezett német nyelvű „Ki mit tud?”-on.

Minden tanévben német nyelvű versenyt tartunk, melynek győztesei a nemzetiségi iskolák kistérségi (Ajkarendek, Noszlop, Városlőd, Kislőd, Magyarpolány) versenyén vesznek részt, melynek hagyományát iskolánk kezdeményezte és ad otthont a rendezvénynek.

Rendszeresen veszünk részt az ajkarendeki nemzetiségi iskola által szervezett tanév végi német versenyen.

Iskolai énekkarunk életben tartja és ápolja a nemzetiségi dalkincset. Tanév végén koncertet adnak a falu lakosságának a tanult dalokból.

Novemberben Márton napkor a faluban lámpás felvonulással és hagyományos német dalok éneklésével emlékezünk meg Márton püspök hagyományáról.

A falu rendezvényein (Idősek napja, Falunap, Falukarácsony) tanulóink gyakran fellépnek német nyelvű szavalattal, jelenettel, dalokkal.

A Veszprém Megyei Schulverein évente szervez kirándulást gyerekek számára német nyelvterületen. Tanulóink ezen képviseltetik magukat.

Városlődön szervezett nyári német nyelvi táborba mennek 5-6. osztályos tanulóink.

Falumúzeumunk gyűjteményében jelentős helyet foglalnak el a német néprajzi emlékek, melyekkel tanulóinkat megismertetjük.

A tanítási órán kívüli tevékenységek:

Az iskola nevelő-oktató munkájának fontos része, ezért kínálatunkat adottságainkhoz és tanulóink képességeihez közelítjük a szülőkkel egyetértésben.

A tanórán kívüli tevékenységek elősegítik a személyiség fejlődését, pihenést biztosítanak, alkalmat adnak a szórakozásra, játékra, lehetővé teszik az önművelést, öntevékenységet. Fontos szerepet játszanak a felzárkóztatás és a tehetséggondozás intézményi feladatainak megvalósításában.

A tanórán kívüli tevékenységek, alkalmak az iskola kínálatában jelennek meg a tanév elején. Jelentkezni október1-jéig lehet. Amennyiben a tanulóknak és a szülőknek az iskola kínálatán túl is van igényük, azt a nevelőtestület az igények, és a lehetőségek figyelembe vételével teljesítheti.

Szakkör és sportkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

➤ **Napközi otthon és tanulószoba:**

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, - ha a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 3-4. évfolyamokon összevont napközi, a felsőben tanulószoba működik.

➤ **Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások:**

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes tantárgyokhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztése.

Az 5-8. évfolyamon igény szerint felzárkóztató foglalkozást szervezünk a lemaradt tanulóknak.

Logopédiai foglalkozás a kiszűrt tanulók számára.

Valljuk, hogy szakköreink, művészeti csoportjaink a tehetséggondozást segítik. A további tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

➤ **Versenyek, vetélkedők, bemutatók**

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívül versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy szaktanárok végzik. Osztályok közötti verseny megszervezése (DÖK vezetőjének irányításával).

➤ **Szakkörök:**

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. Az iskola támogatja a hagyományokon alapuló szakkörök működését:

- informatikai szakkör
- énekkar
- rajzszakkör
- elsősegélynyújtás
- biológia

A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

➤ **Iskolai sportkör:**

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

➤ **Tanulmányi kirándulások:**

Az iskola nevelői az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A felmerülő költségeket a szülők fedezik, melyet év elején az osztálynaplóban történt aláírással igazolják. Az osztálykiránduláson való részvételt a szociálisan rászorult tanulókat az iskola alapítványa támogathatja. Az osztálykirándulás számozott tanítási napnak számít. Az osztályfőnök mellett a fent említett célok megvalósulását egy kísérő tanár segíti, ezért szülői kíséretre nincs szükség.

Ha a tanuló valamilyen oknál fogva nem vesz részt a kiránduláson, akkor az iskolavezetés megszervezi az ügyeletet, illetve távolmaradásáról igazolást kell bemutatnia.

➤ **Szabadidős foglalkozások:**

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, nyári tábor, színházlátogatások, mozi, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

➤ **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.**

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítményeit, számítógépek stb.) a tanulók tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

➤ **Hit- és erkölcsoktatás:**

Biztosítjuk, hogy a tanuló egyházi jogi személy által szervezett hit-és erkölcsoktatásban vehessen részt vallási meggyőződését tiszteletben tartva. / Nkt. 3.§ (3) /

A hit- és vallásoktatásban való részvétel a tanulók joga.

Ügyeletet biztosítunk a menzás tanulók számára az iskola és az ebédlő között, valamint az étkezés idejére.

III. 10. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

Intézményünkben tanulóink fizikai állapotát évente két alkalommal, ősszel és tavasszal mérjük fel. Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során leképezhetők az egyes képességeknél felmerülő hiányosságok. Az így feltárt problémás területek a gyerekek

életmódjának ismeretével kiegészítve megfelelő kiindulási alapot biztosítanak az egyén, illetve a közösség felzárkóztató, fejlesztő tervének elkészítéséhez.

A méréshez a NETFIT rendszert alkalmazzuk. Ennek eredményét a NETFIT oldalára kell feltölteni, melynek elemzését az intézmény a következő évben megkapja, melyet a tanévzáró értekezleten ismertetjük.

III. 11. Egészségnevelési elvek

Mi az egészség?

Napjainkban egyetértés van abban, hogy **az egészség nem a betegség hiánya**, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota. A WHO (Egészségügyi Világszervezet) 1948-as alkotmányában megfogalmazott meghatározás helyes kiindulópont, de mindenképpen hangsúlyoznunk kell, hogy az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészség kiteljesedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt: ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozik), ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud, ha individuális önállóságát megőrzi, és végül, ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei közt.

Az egészség fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Mi az egészségfejlesztés?

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát **magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit.**

A WHO meghatározása szerint az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák. Az egészségfejlesztés átfogó társadalmi és politikai folyamat, mely nemcsak az egyének képességeinek és jártasságának erősítésére irányuló cselekvéseket foglal magában, hanem olyan tevékenységeket is, amelyek a társadalmi, környezeti és gazdasági feltételek megváltoztatására irányulnak azért, hogy azoknak a köz és az egyén egészségére gyakorolt hatása kedvező legyen. Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők felügyeletére és ezáltal egészségük javítására. A részvétel nélkülözhetetlen az egészségfejlesztő tevékenység fenntartásához.

Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészség-fejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése, és szemléletválttatás az egészségügyi szolgáltatásokban.

Az egészségfejlesztés sarokpontjai:

- az egész lakosságra irányul, és együttműködésére épít

- az okok feltárására és a feltételek megteremtésére irányul a társadalom különböző szereplőivel való együttműködésben (oktatás, egészségügy, környezetvédelem, kultúra, gazdaság)
- az egyén autonómiája érvényesül az egészséget befolyásoló döntésben, aktivitásban.

Egészségnevelés

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

A prevenció (megelőzés) területei

A WHO meghatározása szerint az elsődleges megelőzés a betegség első megjelenésének megakadályozására, az egészség megőrzésére irányul.

Az elsődleges vagy primer prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység, ami a veszélyeztetett emberekre irányul.

Az egészségfejlesztés, és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul.

Ide tartozik például:

- az egészséges táplálkozás,
- az aktív szabadidő-eltöltés,
- a mindennapos testmozgás,
- a személyi higiéné,
- a lelki egyensúly megteremtése,
- a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek elméleti ismeretei,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakítása,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- a járványügyi- és élelmiszerbiztonság megvalósítása.

Az iskolának e fenti primer prevencióban van jelentős szerepe, így az egészségnevelési feladatok meghatározásánál is e területekre kell a hangsúlyt fektetni.

A másodlagos és harmadlagos megelőzés a már meglévő betegségnek és hatásainak feltartóztatását vagy lassítását kívánja elérni korai kórmegállapítás és megfelelő kezelés révén, vagy a betegség visszatérését akadályozza, illetve az idült állapot súlyosságának csökkentését célozza, például hatékony rehabilitáció segítségével, ennek színtere nem elsősorban az iskola.

Miért az iskola az egészségfejlesztés-nevelés egyik legfontosabb színtere?

A gyerekek és fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az iskolának a gyerekekre gyakorolt hatása többrétegű, komplex kommunikáció. Egyrészt létezik egy nyíltan megfogalmazott oktatási-nevelési terv, másrészt ezzel összefüggésben vagy ettől függetlenül, illetve ezt gyengítő, vagy erősítő módon ható iskolai mindennapok, amelyben az iskola tárgyi környezete, az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére, a környezet viselkedésére.

Mindezeket figyelembe véve tehát, az iskola és az óvoda, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az egészségi állapotot az alábbi négy alapvető tényező határozza meg:

- genetikai tényezők
- környezeti tényezők
- életmód
- az egészségügyi ellátó rendszer működése.

Mivel az iskola a szocializáció kitüntetett színtere, így a fenti tényezők közül érdemi hatást - az iskola fizikai-tárgyi és pszichoszociális környezetének alakításával - az iskola-egészségügyi ellátás minőségére és az életmódra tudunk gyakorolni. Az iskolai egészségfejlesztő munka alapvetően befolyásolja az iskola egészének mindennapjait.

Iskolánk: egészségfejlesztő iskola

Az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, elősegítve azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Annak érdekében, hogy iskolánk is ilyen intézmény legyen:

- Minden rendelkezésére álló módszerrel elősegítjük a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést tartunk fenn, illetve alakítunk ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosítunk, ezekkel párhuzamosan együttműködünk a helyi

közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret adunk a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.

- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytatunk, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.
- Törekszünk arra, hogy segítsük diákjainknak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a faluközösség tagjainak egészségük megőrzését; együttműködünk a közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék: a közösség hogyan járulhat hozzá (vagy éppen hogyan hátráltathatja) az egészség fejlesztéséhez és a tanuláshoz.

Segítő kapcsolataink, partnereink feltérképezése

A segítő kapcsolatok intézményen belüli lehetőségét az iskola vezetése, a házi orvos (aki az iskolaorvosi teendőket is ellátja), a védőnő, a fogorvos, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, valamint az osztályfőnökök, a szaktanárok és tanítók, nem utolsósorban a diákok együttműködése jelenti.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szakemberek, szakértők bevonására.

A segítő kapcsolatok szinterei

Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Szülői Szervezet

A szülői szervezet az a szervezet, amely hidat jelent az oktatási intézmények és a tanulók szülei között. Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába be kell vonni az érintett SZM-tagokat, és szükséges megnyerni támogatásukat is. Ez a „szövetség” garancia lehet arra, hogy a szülők lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az iskolai program megvalósulását.

Iskolaorvos, védőnő, fogorvos

Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el, védőnői feladatokat a körzet szerint illetékes védőnő végzi el. Az iskola-egészségügyi feladatokat az

orvos és a védőnő közösen látja el, az 1997. évi CHV törvény 38§ (1.) és (2.) bekezdésével teljesen összhangban.

Feladataik a következőképpen csoportosíthatók:

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció)
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése
- Közreműködés közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás-egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve
- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban
- Az iskolaorvos, és különösen a védőnő hagyományos feladatai közé tartozik az egészségnevelésben való részvétel. A tanulók és a pedagógusok ismereteinek bővítésén kívül számos lehetősége van arra, hogy az iskola-egészségügyi munka folyamatába illessze az egészséges életmódra ösztönzést, nevelést.

Az iskola-egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- Az életmód és betegségek összefüggései
- Az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskolai diagnózis” kiegészítése, megoldási javaslatok.
- A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi-, magatartás-, életmódproblémák, valamint krízisek megoldásában.
- Környezet-egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás-egészségügyi kérdésekben.

Pszichológus

A pszichológus (akit a Pedagógiai Szakszolgálat útján alkalmazunk) a lelki eredetű problémák feldolgozásában segít a tantestületnek. Szakmai ismeretei révén, olyan területeken adhat segítséget a diákoknak, tanároknak, de akár a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget követel, és amivel az iskola pedagógusai többnyire nem rendelkeznek.

Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők

A gyermekvédelmi munkában valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek.

Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei és más egészségügyi intézmények, szervezetek

Egészségügyi szakellátást igénylő esetekben a területileg illetékes kórházak és intézmények jelentik a segítő kapcsolatok színterét.

Az egészségügyi intézmények és az ÁNTSZ területileg illetékes intézetei, azon belül is különösen az egészségfejlesztési munkatársak konkrét segítséget jelenthetnek az iskolai egészségnevelési munkában.

Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a drog és bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek- és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

Az egészségnevelés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeket az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell építenünk. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a család, a szexualitás szerepe az egészség megőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás technikái
- helyes időbeosztás fontossága
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- prevenció fontossága

A fentiekben meghatározott területek az alábbi keretek között jelennek meg a mindennapi iskolai életben:

Tanórai foglalkozások

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása: minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Ezekre a helyi tanterv, a tantárgyak tanmeneteinek tervezése során külön figyelmet fordítunk.
- Osztályfőnöki órák: ismeretátadás és interaktív gyakorlatok, esetelemzések segítségével.
- Osztályfőnöki órák keretében a védőnő az egészséges életmódra nevelésről folyamatosan előadást tart, osztályfőnöki órák keretében illetmen órákat is szervezünk (barátság, párkapcsolatok).

Tanórán kívüli foglalkozások

- Napközis foglalkozások: jó tervezéssel és együttműködéssel a tanítók, szaktanárok és a napközis nevelő kitűnően egészítheti ki a tanórai programot, illetve a konkrét esetfeldolgozást. A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak is.
- Délutáni szabadidős foglalkozások.
- Sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.
- Az iskola egészét átfogó előre tervezett programok, melyek megvalósítása során több közeli iskola is összefoghat, növelve az élményszerűséget.
- Sportrendezvények, kulturális programok.
- Kirándulások, igény szerint túrák, sportprogramok
- Erdei iskola (igény szerint)

Tájékoztató fórumok

- Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató. Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetében színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűn- megelőzési osztályának szakembere stb.
- Szakmai tanácskozások, tréningek. Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálja, de a szülőket, diákokat is meghívjuk, amikor csak engedi a program, illetve a téma.

Iskolán kívüli rendezvények

- Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz.

Programok, tevékenységek, intézkedések, melyeket a cél érdekében megvalósítunk

Mozgástevékenység – mozgási igényre nevelés terén, a testi fejlődéssel kapcsolatos feladatok:

- minden pedagógusnak szem előtt kell tartania, hogy a testmozgás a fizikai és a lelki egészséget egyaránt erősíti;
- biztosítjuk a **mindennapos testmozgás** lehetőségét
- Órarendi keretbe építjük a heti 5 óra testnevelést
- **napközi otthoni** foglalkozások keretén belül naponta legalább 45 percnyi **játékos sporttevékenységet** szervezünk
- iskolai sportköri foglalkozásokat tartunk délutáni időben, csoportonként legalább 45 percen, melyeket tetszés szerint igénybe vehetnek tanítványaink
- Intézményi Bozsik program
- művészeti képzésen belül néptánc foglalkozásokat tartunk;
- sporteszközöket biztosítunk az óraközi szünetek aktív eltöltéséhez;
- túralehetőségeket teremtünk.

Higiénés magatartásra nevelés terén:

- biztosítjuk a tisztálkodáshoz a lehetőséget, ösztönözzük és ellenőrizzük a gyerekeket;
- a pedagógus és nem pedagógusdolgozók személyes példamutatásukkal erősítik a helyes magatartásformákat: dohányzás elutasítása, öltözködés, stb.
- fogápolási, serdülőkori higiénés problémákkal kapcsolatos programok befogadása (Blend-a-med, Signal, Always, Johnson and Jhonson)

Egészséges táplálkozásra nevelés terén:

- technika, biológia, egészségtan és osztályfőnöki (és más) tanórákon a tananyaghoz illeszkedő alapismereteket nyújtunk;
- biztosítjuk a gyerekek számára a megfelelő időtartamot és helyet a tízórai és az ebéd elfogyasztásához,(szellőztetés, szalvéta);
- lehetőség szerint folytatjuk az iskolatej-programot;

A biztonság megőrzése terén:

- közlekedésbiztonságra nevelés: oktatjuk a KRESZ alapvető anyagát, elsősegély-nyújtási ismereteket közvetítünk;

- megszüntetjük a veszélyeket hordozó okokat, beavatkozunk a veszélyeket rejtő folyamatokba;
- a rendőrséggel közösen szervezett iskolai foglalkozásokon és az osztályfőnöki órákon lépéseket teszünk a **társadalmi bűnmegelőzés** érdekében, igyekszünk felkészíteni tanítványainkat az **erőszakmentes konfliktuskezelés** technikáira, illetve alapokat nyújtunk ahhoz, hogy elkerüljék az **áldozattá válást**.
- kockázatok, veszélyek felismerésének segítése, a felelősségvállalás kérdései

Növekedés, változás, családi életre készítés:

- tanórai keretben: biológia, technika, osztályfőnöki, egészségnevelés órán
- tájékoztató programok, előadások (orvos, gyermek- nőgyógyász, védőnő, illemtanár)
- iskolafogászat, közös prevenció
- megelőzés fontosságának hangsúlyozása minden téren

III. 12. A környezeti nevelési elvek:

Általános alapelvek, célok:

- Legfontosabb alapelv, hogy a környezet is, a nevelés is minden egyes embert érint.
- A környezet alatt komplex módon a természeti, mesterséges (alkotott) és társadalmi környezetet értjük.
- A környezeti nevelés célja, értelmezése - a tudatformálás - a társadalmi környezet olyan javítása, amely nélkül nem képzelhető el a másik kettőben érdemi változás, nem létezhet fenntartható élet.
- A környezeti nevelés ugyanúgy kiterjed a természet rendszerszemléletű és a fenntarthatóság szempontjait is magában foglaló tanulmányozására, mint az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására, értelmezésére, amely kapcsolat nem a természet feletti uralmat jelenti, hanem a felelősséget világunk épségének, szépségének megőrzéséért.
- A környezeti nevelés általánosan elterjedt mai értelmezésében ötvöződik az ökológia és humánökológia, hiszen csak az ember biológiai és társadalmi természetének sajátosságaira építve formálható az értékrend és az erkölcs, alakíthatók az életviteli értékek.

Értékek és megjelenésük:

A környezeti nevelésben a következőket tekinthetjük értékeknek, illetve elérendő céloknak:

- Képesség arra, hogy felismerjék a gyerekek az élet gazdagságát, csoda voltát, a testi, lelki, szellemi élet harmóniáját. A környezet feletti uralom helyett annak megértését, kímélését.
- Olyan kulturáltsági fok és tudati állapot elérése, amelyben az ember ismeri a világ és önmaga eredetére vonatkozó elképzeléseket és azokban a maga meggyőződése szerint hisz.
- A mindennapos életvitel során a természet törvényeivel harmonizáló magatartásformák kialakítása és alkalmazása.
- Törekvés a mértékletes és önkorlátozó fogyasztásra, a jövő nemzedékek lehetőségeihez való jogának csorbítatlanul hagyására. A pazarló és erőforrásokat kimerítő életvitel okozta környezetkárosítás gyógyítása helyett a károkozás megelőzésének hangsúlyozása.
- A környezeti nevelés az oktatás megújulásának egyik hatékony eszköze a tananyag tartalmi fejlesztése, a hatékony tanulási-tanítási módszerek alkalmazása révén (projekt oktatás, erdei iskola stb.)
- A környezeti nevelés minden pedagógus és tantárgy feladata (hiszen minden ugyanarról a világról szól!), de a témákba, tantárgyakba, műveltségi területekbe foglalt környezeti elemeket egészzé kell építeni.

Feladataink a hagyományápolás terén

A hagyomány egy adott közösség tudásának, tapasztalatainak összegzése, mely a közösség fennmaradását támogatja. Az ily módon összegzett közösségi tudás a közösség magatartásformáinak lassabban vagy gyorsabban változó rendszerén belül működik. E formák nem öröklés útján jutnak el egyik nemzedéktől a másikig, hanem az eltanulás (nyelv, megfigyelés, mozgásformák leutánzása), elsajátítás folyamatában válnak a közösség tagjainak birtokává, szervezik ezek viselkedését, tevékenységét.

- Fontos feladatunk, hogy a pozitív vagy kedves, természettel és egymással való együttélés, együttműködés során kialakult és csiszolódott hagyományaink ne tűnjenek el.
- Törekszünk arra, hogy a természetismeret hagyományai párosuljanak a környezetvédelem, a nemzeti kulturális örökség természeti, műemléki és műtárgyakban fennmaradt értékeinek megismertetésével, a védelmükkel kapcsolatos tudnivalók oktatásával, a szeretetükre, védelmükre való neveléssel.
- Programunkban a nevelés fő bázisa továbbra is a család és az iskola. A család és iskola közös megbeszélései (tanár-szülő), a nyílt napok, a fogadóórák, családlátogatások, a közös kirándulások, a közös együttlétek hagyományos ünnepeinken és kulturális rendezvényeinken fokozzák a nevelés hatásfokát.
- Törekszünk arra, hogy természet- és környezetvédelmi napjaink a természetvédő mindennapjaink közül kiemelkedjenek.

Feladataink a különböző életkori sajátosságok figyelembe vételével

Alapelveink között szerepel, hogy a környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat. Az egyes életkoroknak (kisebb-nagyobb mértékben) eltérőek a sajátosságaik, s ehhez értelemszerűen kell viszonyulnunk a környezeti nevelés során

- Kisiskolás korban őrizni kell még a játék és a mese fontosságát, az utánzáson és a személyes tapasztalaton alapuló élményszerű megismerést, átélést (órák a természetben, erdei iskola, kézműves foglalkozások természetes anyagokkal).
- A kiskamaszok esetében szorgalmazzuk a gyűjtéssel, gyűjtemény-készítéssel, a versenyjellegű tevékenykedtetéssel kapcsolatos iskolai és házi feladatokat, versenyeket. Mindezek a tevékenységformák a gyermek személyiségének ismeretében, személyre szabottan formálódnak.

Feladataink az életmódneveléssel kapcsolatosan

A helyes életmódra nevelés legfontosabb színtere a család, a háztartás. Ezért meghatározóak azok a viselkedésminták, viszonyulási módok, amelyeket a gyermekotthon, a szüleitől tanul meg.

A családban szerzett benyomások sokkal előbb hatnak, mintsem a gyermek az intézményes

- nevelés hatókörébe kerülne, s így megalapozzák - vagy esetleg éppenséggel megkérdőjelezzik - az óvodában vagy az iskolában szerzett idevonatkozó ismeretek érvényességét.
- Legfontosabb feladatunk továbbra is, hogy partnerkapcsolataink sorában tovább erősítsük az iskola és a család kapcsolatát.
- Szokások kialakítása

Feladataink az iskolai tanórákon a különböző tantárgyakhoz kötődően és a tantárgyközi kapcsolatokban

Szorgalmazzunk kell, hogy minden pedagógus tekintse feladatának a környezeti nevelést. Azt a szemléletet valljuk, hogy a környezeti nevelés csak részben természettudomány, emellett - és elsősorban! - látás- és gondolkodásmód, ezért a humán tantárgyaknak ugyanúgy alapvető feladata.

Módszertani alkalmazások során azokat a módszereket tekintjük hatékonyak és eredményesnek, amelyek a személyiséget jobban fejlesztik és csökkentik az ismeretközpontúságot. Előtérbe helyezzük a probléma-központú, tevékenységre és együttműködésre alapozott tanulási formákat.

Feladataink a tanórán kívüli nevelés terén

- Minél több természetben végezhető tevékenységet szervezünk (pl: falutakarítás).
- Olyan alkalmakat teremtünk, ahol a környezeti nevelés élményt adó, személyes, érzelmi kötődést kialakító tevékenysége kerül előtérbe (pl.: Csalán környezet- és természetvédelmi vetélkedő Veszprémben).
- Folyamatosan javítjuk az iskola környezet-egészségügyi, higiéniai, mentálhigiéniai helyzetét.
- Elemgyűjtés
- Természetes anyagok használata tanórán és teremdekorációnál

Együttműködés más nevelési területekkel, szervezetekkel

- egészségnevelés (iskola-egészségügy, felvilágosító programok)
- önkormányzatok
- helyi társadalom, civil szervezetek

A környezeti nevelés helyi eszközrendszere

A tanórán kívüli környezeti nevelés lehetőségei, színterei:

- szakkörök
- kirándulás
- tábor
- környezetet rendező, szépítő alkalmak
- ünnepeink
- szokások (napirend, házirend)

III. 13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskola feladata az azonos feltételek biztosítása, a különbségek kezelése.

színtere	feladat	Felelős
tanítási óra	<ul style="list-style-type: none"> ➤ hozott tudás felmérése ➤ differenciált óravezetés ➤ egyéni bánásmód 	alsós nevelők szaktanárok
tanórán kívüli foglalkozások	<ul style="list-style-type: none"> ➤ korrepetálás, felzárkóztatás ➤ tehetséggondozás: <ul style="list-style-type: none"> • szakkörön való részvétel: <ul style="list-style-type: none"> - sport, - rajz, - informatika, - énekkar 	tanítók tanárok

	<ul style="list-style-type: none"> • központi felvételire felkészítés • művészeti oktatás 	
közösségi nevelés	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tanulmányi kirándulás szervezése!!! ➤ osztályprogramok ➤ színházlátogatás ➤ vetélkedő ➤ pályaorientáció ➤ szociális hátrányok enyhítés: <ul style="list-style-type: none"> • életvitel vezetési tanácsok • drog-bűnmegelőzés • egészségügyi felvilágosítás 	osztályfőnök védőnő házi orvos rendőrség
fogadónap, szülői értekezlet	<ul style="list-style-type: none"> ➤ folyamatos kapcsolattartás, párbeszéd ➤ előzetes egyeztetés alapján is ➤ közös cél a gyermek jövőjének megalapozása 	tanárok, tanítók, osztályfőnökök
gyermekjóléti szolgálat	<ul style="list-style-type: none"> ➤ problémás tanulók esetmegbeszélése ➤ tanácsadás 	ifjúságvédelmi felelősök osztályfőnökök
Tankerületi Szakértői Bizottság	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vizsgálatvégzés 	logopédus, pszichológus
fejlesztő foglalkozás	<ul style="list-style-type: none"> ➤ tanulók felmérése ➤ az SNI-s és BTM-es tanulók egyéni fejlesztési terv alapján történő megtámogatása részképesség zavaruknak megfelelően ➤ a törvényben meghatározottak szerint foglalkozások tartása 	gyógypedagógus pedagógus

Szakértői bizottság	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vizsgálati kérelem, kontrollvizsgálatok ➤ fejlesztés a szakvélemény alapján 	gyógypedagógusok, pszichológusok, logopédusok
---------------------	--	---

III. 14. Az otthoni és napközis felkészülést szolgáló, előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Bármely tantárgyból az otthoni, napközi másnapra történő felkészülés az önálló munkavégzés erősítését, gyakorlását, a tananyag megerősítését szolgálja.

A házi feladat lehet:

- szóbeli
- írásbeli
- gyűjtőmunka
- kutatómunka

A házi feladatok meghatározásának általános alapelvei:

Az életkori sajátosságok figyelembevételével kell a feladatokat kijelölni.

Csak gondosan előkészített feladatot adjunk, melynek megoldásához a szükséges eszközök rendelkezésre állnak.

A feladatok adjanak lehetőséget a gyakorlásra, képességfejlesztésre, a tananyag elmélyítésére. Vegyük figyelembe a feladatokra fordított idő optimális mennyiségét, ne terheljük túl a tanulókat.

Rendszeresen ellenőrizzük és értékeljük a házi feladatokat.

Úgy határozzuk meg az írásbeli házi feladatokat, hogy a tanulónak ne kelljen a heti pihenőnapot illetve a szüneteket igénybe venni, azok megoldásához.

A napközis foglalkozás ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését, segíti a szóbeli tanulást.

Törekedjünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék. Ehhez nyugodt, tanulást segítő légkör megteremtése a foglalkozást tartó pedagógus feladata.

IV. Az iskola fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtása

Jogi háttér:

A parlament 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt, melynek első része V. fejezet 17.§-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról.

E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. E törvény szerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatási intézmények, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

A fogyasztóvédelmi törvény, valamint az EU jogharmonizáció alapján a közoktatási törvény 2003. évi módosításában is megjelenik a fogyasztóvédelem oktatása.

A Kormány 243/2003. számú rendeletével hatályba lépett új Nemzeti Alaptanterv (NAT 2003) értelmében a helyi tanterveknek biztosítani kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a **felkészülés a felnőtt életre**, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is szerepel.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja:

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a **fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás** kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei:

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiai megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és **állampolgári kompetenciák** kialakítása, a jogokat érvényesíteni tudó, a közéletben résztvevő és közreműködő tanulók képzése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez
- a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait, és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban:

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai.

Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)

Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel)

Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások

Módszertani elemek:

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Helyi-, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekvédelem)

V.Lázár Ervin program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019.(II. 18.) Korm. határozat alapján a kormány szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc-és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelye látogatásának élményét.

A pályázatot az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága határozta meg az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét az alábbiak szerint:

Évfolyam	Program
1. évfolyam	Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam	Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam	Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (köszínház)
4. évfolyam	Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam	Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (köszínház)
6. évfolyam	Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyen (köszínház)
7. évfolyam	Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam	Színházi előadás bemutatása Budapesten (köszínház)

Az általános iskolai tanulmányok alatt egy alkalommal egy őshonos állatot bemutató farmot is meglátogathatnak a tanulók, ennek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében.

Az 1., 2., 4., és 7. évfolyamos diákok részére szervezett programokat helyben, az iskola vagy a területileg illetékes tankerületi központ (Pápai Tankerület Központ) által biztosított, kijelölt helyszínen kell megvalósítani.

V. A pedagógiai program érvényessége, a programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

V.1. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban meghatározott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja az alábbiak szerint:

- A nevelők munkaközösségei (ahol ilyen nem működik ott szaktanárok) minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és a helyi tantervben megfogalmazott tantárgyi célok és követelmények megvalósulását.

V. 2. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására:

- az intézményvezető,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- intézményi tanács
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

A szülők és tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül, szülői illetve diákönkormányzat képviselői útján az IT-nak javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

V. 3. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az iskola nevelői szobájában,
- az iskola igazgatójánál,
- az iskola honlapján
- nyitott polcon

VI. Záradékok

A Pedagógiai Program hatálybalépése, érvényessége és felülvizsgálata:

Az Pedagógiai Program hatályba lépése: 2020. 09. 01.

A nevelőtestület döntésének időpontja: 2020. 03. 13.

Szülői Szervezet véleményezésének időpontja: 2020. 03. 02.

DÖK véleményezésének időpontja: 2020. 03. 04.

Fenntartó jóváhagyásának időpontja: 2020. 03. 23.

I. számú melléklet

Iskolánk óraterve:

Sorszám	Tantárgy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Magyar	7+1=8	7+1=8	7-1=6	7	4	4	3+1=4	3+1=4
2.	Matematika	4	4	4	4	4	4	3+1=4	3+1=4
3.	Történelem	-	-	-	-	2	2	2	2
4.	Állampolgári és jogi ismeretek	-	-	-	-	-	-	-	1
5.	Hon-és népismeret	-	-	-	-	1	-	-	-
6.	Etika /hit-és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
7.	Környezetismeret	-	-	1	1	-	-	-	-
8.	Természettudomány	-	-	-	-	2	2	-	-
9.	Kémia	-	-	-	-	-	-	1	2
10.	Fizika	-	-	-	-	-	-	1	2
11.	Biológia	-	-	-	-	-	-	2	1
12.	Földrajz	-	-	-	-	-	-	2	1
13.	Nemzetiségi német	5	5	5	5	5	5	5	5
14.	Német nép-és honismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
15.	Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
16.	Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
17.	Dráma és színház	-	-	-	-	-	1	-	-
18.	Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	-
19.	Digitális kultúra	-	-	1	1	1	1	1	1
20.	Testnevelés (tánc)	3+2=5	3+2=5	4+1=5	5	5	5	5	5
21.	Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	-	-	-	-	1	1	1	1
22.	Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
23.	Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	2	2	2	2
24.	Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
25.	Nemzetiségi órakeret (amennyiben nem módosul)	3	3	3	3	3	3	3	3
26.	Összes heti órakeret	27	27	27	28	31	31	33	33
27.	Tényleges heti órakeret	27	27	27	28	30	30	33	33

Csoportbontás:

- nemzetiségi német nyelv
- digitális kultúra

Tartalomjegyzék

Fejezet	Téma	Oldalszám
	Jogsabályok	1.
I.	Bevezetés	2.
II.	Az iskola nevelési programja	6.
1.	Iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei, értékei, feladatai, eszközei, eljárásai	6.
2.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	8.
3.	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	9.
4.	Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	9.
5.	A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladata	11.
6.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	12.
7.	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	24.
8.	A szülő, a tanuló és pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	25.
9.	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	26.
10.	Felvétel és átvétel helyi szabályai	28.
11.	Elsősegély nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	29.
12.	Gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	30.
III.	Az iskola helyi tanterve	31.
1.	Választott kerettanterv megnevezése	31.
2.	Tanórák, foglalkozások/ kötelező, nem kötelező, választható/ megnevezése, óraszama	32.
3.	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	33.
4.	A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	33.
5.	Kulcskompetenciák	35.
6.	Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá a pedagógusválasztás szabályai	39.
7.	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló teljesítményének, értékelésének és minősítésének formái	39.
8.	A tanulók jutalmazásának formái, alkalmazásának elvei	44.
9.	A nemzetiséghez és a nem nemzetiséghez tartozó tanulók részére településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	44.
10.	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	47.

11.	Egészségnevelési elvek	48.
12.	Környezeti nevelési elvek	56.
13.	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	59.
14.	Az otthoni és napközis felkészülést szolgáló, előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	61.
IV.	Az iskola fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatainak végrehajtása	62.
V.	Lázár Ervin program	63.
V.	A PP érvényessége, a programmal kapcsolatos egyéb intézkedések	64.
VI.	Záradékok	65.
	I. sz. Melléklet (óraterv)	66.